

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 11/06/2003

σχετικά με το συμβιβάσιμο μιας συγκέντρωσης με την κοινή αγορά και με τη συμφωνία για τον ΕΟΧ

(Υπόθεση αριθ. COMP/M.2947 – Verbund / EnergieAllianz)

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ –

Έχοντας υπόψη,

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 57 παράγραφος 2, στοιχείο α),

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων¹, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1310/97², και ιδίως το άρθρο 8 παράγραφος 2,

την απόφαση της Επιτροπής, της 4ης Φεβρουαρίου 2003, να κινήσει τη διαδικασία στην παρούσα υπόθεση,

κατόπιν διαβουλεύσεων με τη συμβουλευτική επιτροπή για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων³,

έχοντας λάβει γνώση της τελικής έκθεσης του συμβούλου ακροάσεων στην παρούσα υπόθεση⁴,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

---

¹ ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 1· διορθωτικό στην ΕΕ L 257 της 21.9.1990, σ. 13.

² ΕΕ L 180 της 9.7.1997, σ. 1.

³ ΕΕ C L...I της [...] 2002, σ. [...]I.

⁴ ΕΕ C L...I της [...] 2002, σ. [...]I.

- (1) Στις 20 Δεκεμβρίου 2002, η Επιτροπή έλαβε γνωστοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου (στο εξής «κανονισμός για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων»), με την οποία οι αυστριακές επιχειρήσεις Österreichische Elektrizitätswirtschafts-Aktiengesellschaft (στο εξής «Verbund»), EVN AG (στο εξής «EVN»), Wien Energie GmbH (στο εξής «Wien Energie»), Energie AG Oberösterreich (στο εξής «Energie OÖ»), Burgenländische Elektrizitätswirtschafts-Aktiengesellschaft (στο εξής «BEWAG») και Linz AG für Energie, Telekommunikation, Verkehr und Kommunale Dienste (στο εξής «Linz AG») αποκτούν, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, κοινό έλεγχο των επιχειρήσεων E&S GmbH (στο εξής «E&S») και Verbund Austrian Power Trading AG (στο εξής «APT»). Οι επιχειρήσεις EVN, Wien Energie, Energie OÖ, BEWAG και Linz AG θα υπερασπίζονται από κοινού τα συμφέροντά τους ως EnergieAllianz Austria (στο εξής «EnergieAllianz»).
- (2) Η Επιτροπή, αφού εξέτασε την κοινοποίηση, διαπίστωσε κατ' αρχήν ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων και εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβιβάσιμό της με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (στο εξής «η συμφωνία για τον ΕΟΧ»).
- (3) Για το λόγο αυτό, στις 4 Φεβρουαρίου 2003, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων και του άρθρου 57 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- (4) Κατόπιν διεξοδικής έρευνας, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προταθείσα συγκέντρωση ενδείκνυται μεν για την απόκτηση δεσπόζουσας θέσης στην αγορά, με αποτέλεσμα να παρακωλύεται σε σημαντικό βαθμό η άσκηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς, αλλά με τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν τα μέρη αίρονται οι σχετικές με τον ανταγωνισμό επιφυλάξεις για την εν λόγω συγκέντρωση.

I. ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

- (5) Η Verbund έχει ως δραστηριότητα την παραγωγή, μεταβίβαση και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας σε βιομηχανικούς πελάτες και περαιτέρω διανομείς και την εμπορία ηλεκτρισμού. Η Verbund είναι ο σημαντικότερος παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας στην Αυστρία και εκμεταλλεύεται το δίκτυο υψηλής τάσης σε ολόκληρη την Αυστρία με εξαίρεση το Τιρόλο και το Vorarlberg. Στον τομέα της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας σε μεγάλους πελάτες, η Verbund δραστηριοποιείται μέσω μιας κατά 55% θυγατρικής εταιρείας της, της Verbund – Austrian Power Vertriebs GmbH (στο εξής «APC»), της οποίας τα υπόλοιπα εταιρικά μερίδια (χωρίς δικαιώματα ελέγχου) ανήκουν, στο μεγαλύτερο ποσοστό τους, στην εταιρία Energie Steiermark Holding AG (στο εξής «ESTAG»). Η ESTAG ελέγχεται από κοινού από το ομόσπονδο κρατίδιο της Στυρίας και τη γαλλική επιχείρηση ηλεκτρισμού Electricité de France (στο εξής «EdF»). Επίσης, στη συνιδιοκτησία της Verbund (κατά 34%) και της ESTAG (κατά 66%) ανήκει η επιχείρηση STEWEAG-STEAG GmbH (στο εξής «STEWEAG-STEAG»), η οποία δραστηριοποιείται ως περαιτέρω διανομέας ηλεκτρικής ενέργειας στη Στυρία. Σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στην APC, εν προκειμένω η Verbund και η ESTAG

ασκούν κοινό έλεγχο⁵. Στην εταιρεία KELAG – Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft (στο εξής «KELAG»), η οποία, μέσω μιας κοινής ενδιάμεσης εταιρείας χαρτοφυλακίου, ελέγχεται από το κρατίδιο του Kärnten και τη γερμανική εταιρεία RWE AG (στο εξής «RWE»), η Verbund συμμετέχει μειοψηφικά με ποσοστό 35,12%. Τέλος, η Verbund συμμετέχει σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σε ιδιωτικά νοικοκυριά στην απελευθερωμένη αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Αυστρίας, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται η εταιρεία Unsere Wasserkraft GmbH & Co. KG (στο εξής «Unsere Wasserkraft»), στην οποία η Verbund κατέχει επί του παρόντος ποσοστό 20% των εταιρικών μεριδίων και την ελέγχει από κοινού με την ESTAG⁶, και η, ελεγχόμενη από την Salzburg AG für Energie, Verkehr und Telekommunikation (στο εξής «Salzburg AG»), MyElectric Stromvertriebs GmbH („MyElectric“), στην οποία επίσης συμμετέχει με ποσοστό 20% των εταιρικών μεριδίων. Η Verbund ελέγχεται από τη Δημοκρατία της Αυστρίας, η οποία κατέχει ποσοστό 51% των εταιρικών της μεριδίων.

- (6) Οι επιχειρήσεις που συγκροτούν την EnergieAllianz δραστηριοποιούνται ως περαιτέρω διανομείς ηλεκτρικής ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της παροχής σε τελικούς πελάτες) στην Κάτω Αυστρία (EVN), στην περιφέρεια μείζονος Βιέννης (Wien Energie), στην Άνω Αυστρία (Energie OÖ), στην ευρύτερη περιοχή του Linz (Linz AG) και στο κρατίδιο του Burgenland (BEWAG). Η Energie OÖ συμμετέχει επίσης με ποσοστό 26,13% στην εταιρεία Salzburg AG, η οποία δραστηριοποιείται ως περαιτέρω διανομέας ηλεκτρικής ενέργειας στο κρατίδιο του Salzburg. Με εξαίρεση την BEWAG, οι προαναφερθείσες επιχειρήσεις της EnergieAllianz δραστηριοποιούνται και στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Οι επιχειρήσεις της EnergieAllianz δραστηριοποιούνται περαιτέρω στους τομείς της περαιτέρω διανομής φυσικού αερίου και θερμότητας, καθώς και ως πάροχοι υπηρεσιών στους τομείς των δημόσιων μεταφορών, του περιβάλλοντος, της διάθεσης και διαχείρισης αποβλήτων, των τηλεπικοινωνιών και της καλωδιακής τηλεόρασης. Οι εταιρείες που συγκροτούν την EnergieAllianz ανήκουν όλες σε ποσοστό άνω του 50% στην ιδιοκτησία οργανισμών της περιφερειακής αυτοδιοίκησης.

II. Η ΠΡΑΞΗ

- (7) Η σχεδιαζόμενη συγκέντρωση έχει ως στόχο τη συγκέντρωση των δραστηριοτήτων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας της Verbund και της EnergieAllianz σε δύο κοινές επιχειρήσεις, την E&S και την APT. Όσον αφορά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, το παραγωγικό δυναμικό της Verbund και το παραγωγικό δυναμικό των εταιρειών των κρατιδίων που συγκροτούν την EnergieAllianz θα παραμείνουν ιδιοκτησιακά ανεξάρτητα μεταξύ τους. Ωστόσο, η παραγωγή θα ελέγχεται από τον εμπορική επιχείρηση APT, στην οποία η Verbund θα συμμετέχει με ποσοστό 67% και η EnergieAllianz με ποσοστό 33%. Η ηλεκτρική ενέργεια που θα παράγεται στους σταθμούς παραγωγής ενέργειας της Verbund και της EnergieAllianz θα παρέχεται αποκλειστικά στην APT. Η APT θα δραστηριοποιείται στην εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, η APT θα διαθέτει ηλεκτρική ενέργεια στην E&S, στην οποία η EnergieAllianz θα συμμετέχει με ποσοστό

---

⁵ Επιτροπή, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2001 στην υπόθεση COMP/M.2485 – Verbund / Estag, αιτιολογική σκέψη 7.

⁶ Στην επιχείρηση που αρχικά έφερε την επωνυμία RWA Wasserkraft και αργότερα μετονομάστηκε σε Unsere Wasserkraft συμμετείχαν αρχικά με ποσοστό 50% έκαστη η Verbund και η Raiffeisen Ware Austria AG (στο εξής «RWA»), πρβλ. απόφαση της Επιτροπής της 17ης Σεπτεμβρίου 2001 στην υπόθεση COMP/M.2541 – RWA/Verbund/JV. Τα μερίδια της RWA και ένα μέρος των μεριδίων της Verbund πωλήθηκαν στα τέλη του 2002 στην ESTAG.

67% και η Verbund με ποσοστό 33%. Η E&S θα είναι υπεύθυνη και θα προμηθεύει με ηλεκτρική ενέργεια όλους τους υπάρχοντες μεγάλους πελάτες της EnergieAllianz και της Verbund, δηλαδή όσους έχουν ετήσια κατανάλωση άνω των 4 GWh, οι οποίοι και θα μεταβιβαστούν σε αυτήν. Επίσης, η APT θα προμηθεύει με ηλεκτρική ενέργεια τις εταιρείες των κρατιδίων που έχουν συγχωνευτεί στην EnergieAllianz, οι οποίες, με τη σειρά τους, θα προμηθεύουν βιομηχανικούς πελάτες με κατανάλωση 0,1-4 GWh, καθώς και πελάτες τιμολογίου / οικιακούς καταναλωτές με κατανάλωση έως 0,1 GWh. Τέλος, η APT θα προμηθεύει με ηλεκτρική ενέργεια τις εταιρείες κρατιδίων που δεν συμμετέχουν σε αυτή τη συγκέντρωση και τις δημοτικές επιχειρήσεις που βρίσκονται εκτός της περιοχής δραστηριοποίησης της EnergieAllianz.

III. Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

- (8) Η APT και η E&S υπόκεινται στον κοινό έλεγχο της Verbund και της EnergieAllianz. Για την πραγματοποίηση επενδύσεων άνω των [...] * εκατομμυρίων ευρώ, τον καθορισμό των γενικών βασικών κατευθύνσεων επιχειρηματικής πολιτικής (συμπεριλαμβανομένων των βασικών κατευθύνσεων στην τιμολογιακή πολιτική και την πολιτική προϊόντων) και τη σύναψη συμβάσεων αγοράς και προμήθειας ενέργειας για ποσότητες άνω των [...] * TWh/έτος και διάρκειας μεγαλύτερης των [...] * ετών χρειάζεται η έγκριση και των δύο πλευρών στο εποπτικό συμβούλιο (στην E&S στην επιτροπή των εταίρων). Στο διοικητικό συμβούλιο τα σημαντικά θέματα, όπως ο πολυετής, ο ετήσιος, ο μηνιαίος, ο εβδομαδιαίος και ο ημερήσιος προγραμματισμός της παραγωγής και των πωλήσεων και οι καθημερινές λειτουργικές δραστηριότητες, πρέπει να αποφασίζονται με τη σύμφωνη γνώμη και των δύο πλευρών. Οι στρατηγικές αποφάσεις υπόκεινται στην έγκριση και των δύο πλευρών στη συνέλευση των μελών της κοινοπραξίας.
- (9) Η APT και η E&S συνδέονται μεταξύ τους, συμμετέχοντας ισομερώς σε μια κοινή για τις δύο επιχειρήσεις συνέλευση κοινοπραξίας. Επίσης, η APT θα αναλάβει τον εφοδιασμό της E&S με ενέργεια.
- (10) Η APT και η E&S διαθέτουν σε διαρκή βάση όλες τις λειτουργίες αυτόνομων οικονομικών μονάδων. Οι εν λόγω επιχειρήσεις διαθέτουν δική τους διοίκηση και επαρκείς οικονομικούς, ανθρώπινους, υλικούς και άυλους πόρους και θα διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στις αγορές που δραστηριοποιούνται.
- (11) Συνεπώς, η πράξη αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.

IV. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (12) Η Επιτροπή, αφού εξέτασε την κοινοποίηση, διαπίστωσε κατ' αρχήν ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων και εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβιβασμό της με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της συμφωνίας για τον EOX. Για το λόγο αυτό, στις 4 Φεβρουαρίου 2003, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία

---

* Ορισμένα τμήματα του παρόντος κειμένου παραλήφθηκαν για λόγους διασφάλισης του επαγγελματικού απορρήτου. Τα τμήματα αυτά περικλείονται σε αγκύλες και επισημαίνονται με αστερίσκο.

δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων και του άρθρου 57 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

- (13) Στις 10 Απριλίου 2003, η Επιτροπή κοινοποίησε, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, στα κοινοποιούντα μέρη τις αιτιάσεις της, επί των οποίων τα μέρη διατύπωσαν τις παρατηρήσεις τους με επιστολή της 25ης Απριλίου 2003. Κατόπιν αίτησης των κοινοποιούντων μερών, στις 29 Απριλίου 2003 έλαβε χώρα προφορική ακρόαση, στην οποία συμμετείχαν τα κοινοποιούντα μέρη και σειρά τρίτων μερών. Μετά την εκκίνηση της διαδικασίας, καθώς και μετά την προφορική ακρόαση, η Επιτροπή κάλεσε σε διαβουλεύσεις τα κοινοποιούντα μέρη, για να τους γνωστοποιήσει την εξέλιξη της διαδικασίας.
- (14) Στις 12 Μαΐου 2003, τα κοινοποιούντα μέρη ανέλαβαν ορισμένες δεσμεύσεις. Ωστόσο, από την έρευνα της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της ακρόασης τρίτων μερών που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο έρευνας αγοράς, προέκυψε ότι οι αρχικά προταθείσες δεσμεύσεις προφανώς δεν επαρκούσαν για να λύσουν τα προβλήματα ανταγωνισμού που θα προκύψουν από τη συγκέντρωση, γεγονός που η Επιτροπή γνωστοποίησε στα μέρη. Στη συνέχεια, τα μέρη τροποποίησαν τις προτεινόμενες δεσμεύσεις τους κατά τέτοιο τρόπο ώστε η Επιτροπή, βάσει της αξιολόγησης των πληροφοριών που συγκέντρωσε στη διάρκεια της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου του αποτελέσματος της ήδη διεξαχθείσας έρευνας αγοράς, και χωρίς να χρειάζεται νέα έρευνα αγοράς, να μπορεί να διαπιστώσει σαφώς ότι με τις τροποποιημένες υποχρεώσεις, αν αυτές εκπληρωθούν, επιλύονται τα προβλήματα ανταγωνισμού που είχαν διαπιστωθεί. Οι προτάσεις σχετικά με τις αλλαγές κατατέθηκαν επομένως εγκαίρως, ώστε σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με διορθωτικά μέτρα που γίνονται αποδεκτά στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 447/98 της Επιτροπής (στο εξής «ανακοίνωση σχετικά με διορθωτικά μέτρα»)⁷ απέμενε αρκετός χρόνος για αποτελεσματικές διαβουλεύσεις των κρατών μελών.⁸

V. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

- (15) Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών των μετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων υπερβαίνει τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ⁹ (για το 2001, σε ευρώ: Verbund 1.784 εκατομμύρια, EVN 1.015 εκατομμύρια, Wien Energie 1.822 εκατομμύρια, Energie OÖ 2.042 εκατομμύρια, BEWAG 165 εκατομμύρια Linz AG 427 εκατομμύρια). Περισσότερες από δύο επιχειρήσεις έχουν συνολικό κοινοτικό κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τα 250 εκατομμύρια ευρώ (για το 2001, σε ευρώ: Verbund [...]*, EVN [...]*, Wien Energie [...]*, Energie OÖ [...]*, Linz AG [...]*). Ποσοστό μεγαλύτερο από τα δύο τρίτα του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων της EnergieAllianz πραγματοποιείται στην Αυστρία, ωστόσο η Verbund πραγματοποιεί λιγότερο από τα δύο τρίτα του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της στην Αυστρία. Η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση έχει επομένως κοινοτική διάσταση κατά την

---

⁷ ΕΕ C 68 της 2 Μαρτίου 2001, σ.[7], αιτιολογική σκέψη 43.

⁸ Το κείμενο αυτών των τροποποιημένων δεσμεύσεων αποτελεί το παράρτημα στην παρούσα απόφαση (στο εξής το «παράρτημα»).

⁹ Ο υπολογισμός του κύκλου εργασιών έγινε με βάση το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων και την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια του κύκλου εργασιών (ΕΕ C 66 της 2.3.1998, σ. 25).

έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 2 του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων. Δεν πρόκειται για περίπτωση συνεργασίας με την εποπτεύουσα αρχή της ΕΖΕΣ κατά την έννοια της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

VI. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ

A. Η ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

1. Νομικό πλαίσιο

- (16) Η δομή της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Αυστρία καθοριζόταν μέχρι το 1999 από το δεύτερο νόμο περί κρατικοποιήσεων του 1947, ο οποίος επέβαλε την αυστηρή κατανομή καθηκόντων και προέβλεπε την ευρεία εδαφική προστασία των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνταν σε αυτό τον κλάδο. Σύμφωνα με αυτό το νόμο, καθήκοντα της Verbund ήταν κυρίως η παραγωγή ενέργειας σε μεγάλους σταθμούς παραγωγής ενέργειας, η δημιουργία και εκμετάλλευση δικτύων μεταφοράς ενέργειας και οι ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας με το εξωτερικό. Οι εννέα εταιρείες που ανήκαν σε ομόσπονδα κρατίδια BEWAG (Burgenland), KELAG (Kärnten), EVN (Κάτω Αυστρία), Energie OÖ (Ανω Αυστρία), Salzburg AG (Salzburg), STEWEAG (Στυρία), TIWAG (Τιρόλο), VKW (Vorarlberg) και Wienstrom (Βιέννη) και οι πέντε δημοτικές επιχειρήσεις πρωτεύουσών κρατιδίων των Graz, Innsbruck, Klagenfurt, Linz και Salzburg φρόντιζαν για την κατανομή της ηλεκτρικής ενέργειας στις εκάστοτε περιοχές που προμήθευαν, και μάλιστα σε όλες τις κατηγορίες πελατών. Η ηλεκτρική ενέργεια που χρειαζόταν οι εταιρείες των κρατιδίων και δεν παρήγαγαν μόνες τους αγοράζόταν κυρίως από την Verbund. Για τη ρύθμιση των όρων προμήθειας μεταξύ της Verbund και των εταιρειών των κρατιδίων συνάπτονταν οι επονομαζόμενες συμβάσεις συντονισμού.
- (17) Η οδηγία για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ενσωματώθηκε κατ' αρχήν στην αυστριακή νομοθεσία με το νόμο περί της βιομηχανίας ηλεκτρισμού και της οργανώσεως της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Σύμφωνα με αυτό το νόμο, από τις 19 Φεβρουαρίου 1999 όλοι οι τελικοί καταναλωτές των οποίων η ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος υπερέβαινε τα 40 GWh, και από τις 19 Φεβρουαρίου 2000 όλοι οι τελικοί καταναλωτές των οποίων η ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος υπερέβαινε τα 20 GWh, είχαν δικαίωμα πρόσβασης στο δίκτυο και μπορούσαν να επιλέξουν ελεύθερα προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας. Πέραν τούτου, από τις 19 Φεβρουαρίου 1999, οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων διανομής που διέθεταν δίκτυο μεταγωγής, δηλαδή ουσιαστικά οι εταιρείες των κρατιδίων και οι δημοτικές επιχειρήσεις, απέκτησαν δικαίωμα πρόσβασης στο δίκτυο.
- (18) Το 2000, με το νόμο περί απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας, προωθήθηκε η απελευθέρωση της αυστριακής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Από την 1η Οκτωβρίου 2001, όλοι οι πελάτες έχουν δικαίωμα πρόσβασης στο δίκτυο – ανεξάρτητα από την ποσότητα που καταναλώνουν ή παρέχουν – και έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ελεύθερα τον προμηθευτή τους. Την ίδια ημερομηνία έληξαν οριστικά και οι συμβάσεις συντονισμού της Verbund με τις εταιρείες των κρατιδίων.
- (19) Η επιτήρηση της αγοράς και η διασφάλιση του ανταγωνισμού (συγκεκριμένα η ειδική ρύθμιση του κλάδου και η εποπτεία της διαδικασίας διαχωρισμού (unbundling)) ανήκουν βάσει νόμου στην Energie-Control GmbH (στο εξής «E-Control»), μια εταιρεία ιδιωτικού δικαίου που ανήκει κατά 100% στη Δημοκρατία της Αυστρίας. Η E-Control εποπτεύεται από ανεξάρτητη κρατική εποπτική αρχή, την Energie-Control

Kommission, η οποία είναι αρμόδια να αποφασίζει επί των προσφυγών κατά αποφάσεων της E-Control, να εγκρίνει το ύψος των τελών πρόσβασης στο δίκτυο και να επιλύει διαφορές σχετικά με την παραχώρηση πρόσβασης στο δίκτυο.

2. Τρέχουσα κατάσταση στον τομέα της παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας

- (20) Το 2001 στην Αυστρία παρήχθησαν συνολικά 62.250 GWh ηλεκτρικής ενέργειας. Η παραγωγή από υδροηλεκτρικούς σταθμούς παραγωγής ενέργειας ανήλθε σε 29.494 GWh σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής εκτρεπόμενης ροής και σε άλλες 12.340 GWh σε ηλεκτροπαραγωγικούς σταθμούς συσσώρευσης ενέργειας. Συνολικά επομένως το 2001, το 67,2% της συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προερχόταν από υδροηλεκτρικούς σταθμούς παραγωγής ενέργειας. Οι θερμικές εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας παρήγαγαν 20.416 GWh, που αντιστοιχούν σε 32,8% της συνολικής παραγωγής. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την κατανομή της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τις σημαντικότερες επιχειρήσεις του κλάδου:

Πίνακας 1
Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην Αυστρία το 2001

Παραγωγός	Παραγωγή (GWh)	Ποσοστό παραγωγής
VERBUND	[20.000-25.000]*	[30-40%]*
STEWAG-STEG °)	[1.000-6.000]*	[0-10%]*
Energie OÖ°°)	[1.000-6.000]*	[0-10%]*
WIENSTROM°°°)	[1.000-6.000]*	[0-10%]*
EVN°°°)	[1.000-6.000]*	[0-10%]*
Linz AG°°)	[0-4000]*	[0-10%]*
BEWAG	0	0,0%
KELAG	[1.000-6.000]*	[0-10%]*
Salzburg AG	[0-4000]*	[0-10%]*
TIWAG°)	[1.000-6.000]*	[0-10%]*
VKW περιλαμβ. της VIW°)	[1.000-6.000]*	[0-10%]*
Λοιπές επιχειρήσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και βιομηχανία	[10.000-15.000]*	[15-25%]*
Σύνολο παραγωγής°)	62.250	100%

°) κατ' εκτίμηση

°°) οικονομική χρήση 2000/2001

°°°) ημερολογιακό έτος 2001

Πηγή: Στοιχεία των μερών με επίκληση εκθέσεων διαχείρισης, στατιστικά στοιχεία της E-Control

- (21) Η Αυστρία χωρίζεται σε τρεις ζώνες εξισορρόπησης. Τα δυτικά ομόσπονδα κρατίδια του Vorarlberg και του Τιρόλου σχηματίζουν, το καθένα ξεχωριστά, μια ζώνη εξισορρόπησης, η οποία ανήκει στο γερμανικό μπλοκ εξισορρόπησης. Το υπόλοιπο, και κατά πολύ μεγαλύτερο, τμήμα της αυστριακής επικράτειας αποτελεί τη ζώνη εξισορρόπησης «Ανατολή» (Ζώνη - APG), η οποία αποτελεί συγχρόνως ανεξάρτητο

μπλοκ εξισορρόπησης. Σε αυτή τη ζώνη εξισορρόπησης, η Verbund εκμεταλλεύεται το δίκτυο υψηλής τάσης, ενώ έχει επιπλέον οριστεί, σύμφωνα με τους κανονισμούς της UCTE, υπεύθυνη για τη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ παραγωγής και κατανάλωσης, διαθέτοντας ή λαμβάνοντας ενέργεια εξισορρόπησης.

- (22) Οι εταιρείες των κρατιδίων – τέτοιες είναι οι επιχειρήσεις της EnergieAllianz, καθώς και η εταιρεία STEWEAG-STEAG στο κρατίδιο της Στυρίας, η Salzburg AG στο κρατίδιο του Salzburg, η KELAG στο κρατίδιο του Kärnten, η TIWAG στο κρατίδιο του Τιρόλου και η VKW στο κρατίδιο του Vorarlberg – εκμεταλλεύονται το δίκτυο διανομής στις περιοχές που παραδοσιακά διαθέτουν ηλεκτρική ενέργεια. Προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια βασικά από την Verbund και από δικούς τους σταθμούς παραγωγής ενέργειας, αλλά, σε ορισμένο ποσοστό, και από το εξωτερικό και από την αγορά εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας.
- (23) Τόσο η Verbund όσο και οι εταιρείες των κρατιδίων, προμηθεύουν τελικούς πελάτες με ηλεκτρική ενέργεια. Περαιτέρω, στον τομέα της πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς πελάτες δραστηριοποιείται και πληθώρα μικρότερων δημοτικών και ιδιωτικών επιχειρήσεων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες λειτουργούν ως περαιτέρω διανομείς, ενώ ορισμένες από αυτές διαθέτουν και δικές τους παραγωγικές μονάδες.

B. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

1. Εισαγωγή

- (24) Η σχετική αγορά περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα και/ή τις υπηρεσίες που είναι δυνατόν να εναλλάσσονται ή να υποκαθίστανται αμοιβαία από τον καταναλωτή, λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών και της χρήσης για την οποία προορίζονται. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού¹⁰ (στο εξής «ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς»), τα σημαντικότερα κριτήρια για τον καθορισμό της αγοράς του σχετικού προϊόντος είναι αυτά της δυνατότητας υποκατάστασης από την πλευρά της ζήτησης, της δυνατότητας υποκατάστασης στο επίπεδο της προσφοράς και του δυνητικού ανταγωνισμού.

a) Οι αλληλεπικαλύψεις των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση

- (25) Η προκειμένη συγκέντρωση οδηγεί στην ένωση των υφιστάμενων δραστηριοτήτων της Verbund και της EnergieAllianz στον τομέα της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.
- (26) Οι δραστηριότητες των εταιρειών που συμμετέχουν αλληλεπικαλύπτονται κυρίως όσον αφορά τον εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια τελικών βιομηχανικών καταναλωτών και μεγάλων επιχειρήσεων («μεγάλοι πελάτες») και περαιτέρω διανομέων, καθώς και όσον αφορά την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ, σε μικρότερο βαθμό, αλληλεπικαλύψεις παρατηρούνται και όσον αφορά τον εφοδιασμό νοικοκυριών και μικρότερων επιχειρήσεων («μικροί πελάτες» ή, όπως παραδοσιακά αποκαλούνται στην Αυστρία, «πελάτες τιμολογίου»). Αλληλεπικαλύψεις παρατηρούνται επίσης όσον αφορά την παροχή ενέργειας εξισορρόπησης, η οποία χρειάζεται για τη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ παραγωγής και κατανάλωσης.

---

¹⁰ ΕΕ C 372 της 9ης Δεκεμβρίου 1997, σ. 5, αιτιολογικές σκέψεις 7, 13 επ.

(27) Σε επίπεδο παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας δεν υφίστανται αλληλεπικαλύψεις των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην αγορά και αυτό αφενός διότι οι παραγωγικές μονάδες κάθε συμμετέχουσας επιχείρησης διαθέτουν την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν αποκλειστικά εντός του επιχειρηματικού ομίλου, γεγονός που σημαίνει ότι η ηλεκτρική ενέργεια δεν διατίθεται στην αγορά σε επίπεδο παραγωγής, αλλά στο επόμενο στάδιο της εμπορίας, και αφετέρου διότι ο τομέας της εκμετάλλευσης του δικτύου της κάθε επιχείρησης αποτελεί φυσικό μονοπώλιό της. Ωστόσο, κατά την αξιολόγηση των συνεπειών της συγκέντρωσης στις σχετικές αγορές πρέπει να ληφθεί υπόψη η θέση των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

β) Πιθανές οριοθετήσεις των σχετικών αγορών

(28) Τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση πρότειναν αρχικώς την οριοθέτηση ως χωριστών σχετικών αγορών των αγορών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σε μικρούς πελάτες, διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σε μεγάλους πελάτες, εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας συμπεριλαμβανομένης της διανομής ενέργειας σε περαιτέρω διανομείς και παροχής ενέργειας εξισορρόπησης.

(29) Στην τοποθέτησή τους επί των αιτιάσεων που τους κοινοποιήθηκαν και στην προφορική ακρόαση, τα μέρη μετέβαλαν τη θέση τους σχετικά με την ακριβή κατάταξη των αγορών εφοδιασμού μεγάλων πελατών και περαιτέρω διανομέων. Πλέον, υποστηρίζουν ότι στον εν λόγω τον τομέα πρέπει να γίνεται διαφοροποίηση μεταξύ πελατών που προσανατολίζονται στην τιμή και πελατών που προσανατολίζονται στην εξυπηρέτηση. Ισχυρίζονται ότι, ενώ για τους πελάτες που προσανατολίζονται στην τιμή η τιμή αποτελεί το μοναδικό αποφασιστικό κριτήριο για την επιλογή της πηγής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, οι πελάτες που προσανατολίζονται στην εξυπηρέτηση ζητούν πρόσθετες υπηρεσίες, όπως, για παράδειγμα, υπηρεσίες πλήρους παροχής, ενεργειακής διαχείρισης ή παροχής ενέργειας εξισορρόπησης, και, γι' αυτό το λόγο, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους, κατά την επιλογή της πηγής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, και την ποιότητα αυτών των υπηρεσιών.

(30) Κατά την άποψη των μερών, όπως την παρουσίασαν στο πλαίσιο της ακρόασής τους, στην αγορά των πελατών που προσανατολίζονται στον πελάτη ανήκουν, σε επίπεδο περαιτέρω διανομέων, οι μεγάλες αυστριακές περιφερειακές επιχειρήσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (οι επονομαζόμενοι και «μεγάλοι περαιτέρω διανομείς», «προμηθευτές κρατιδίων» ή «εταιρείες κρατιδίων»), καθώς και ορισμένες δημοτικές επιχειρήσεις ηλεκτρισμού των πρωτευουσών των κρατιδίων. Από τους πολύ μεγάλους πελάτες, ελάχιστοι μόνον μπορούν να καταταγούν στην εν λόγω κατηγορία¹¹. Από την άλλη πλευρά, το σύνολο των φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να καταταγεί στην αγορά των πελατών που προσανατολίζονται στην τιμή. Όλοι οι υπόλοιποι μεγάλοι πελάτες και περαιτέρω διανομείς (στο εξής «μικροί περαιτέρω διανομείς») ανήκουν στην αγορά των πελατών που προσανατολίζονται στην εξυπηρέτηση. Η παροχή ενέργειας εξισορρόπησης εξακολουθεί να θεωρείται χωριστή αγορά.

(31) Η Επιτροπή ασχολήθηκε ήδη στην υπόθεση Verbund / ESTAG με τις συνθήκες της αγοράς στην Αυστρία¹². Στην εν λόγω απόφαση, ωστόσο, δεν απαντήθηκε το ερώτημα εάν

¹¹ Για παράδειγμα ο αυστριακός οργανισμός σιδηροδρόμων (ÖBB).

¹² Απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2001 στην υπόθεση COMP/M.2485 – Verbund / Estag.

οι αγορές της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στην Αυστρία πρέπει να οριοθετηθούν κατά ομάδες πελατών.

- (32) Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή, όπως και τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, για την οριοθέτηση της σχετικής αγοράς, πρέπει οι αγορές του εφοδιασμού μικρών πελατών, του εφοδιασμού μεγάλων πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων (που τα μέρη αποκαλούν «προσανατολιζόμενους στην εξυπηρέτηση πελάτες») και του εφοδιασμού μεγάλων περαιτέρω διανομέων και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας (που τα μέρη αποκαλούν «προσανατολιζόμενους στην τιμή πελάτες») να θεωρηθούν χωριστές σχετικές αγορές.
- (33) Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης δεν χρειάζεται να απαντηθεί το ερώτημα εάν μεταξύ των χωριστών σχετικών αγορών
- α) πρέπει να εξακολουθήσει να γίνεται διάκριση μεταξύ του εφοδιασμού μεγάλων πελατών αφενός και των μικρών περαιτέρω διανομέων αφετέρου,
  - β) πρέπει να εξακολουθήσει να γίνεται διάκριση μεταξύ του εφοδιασμού μεγάλων περαιτέρω διανομέων αφενός και της εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας αφετέρου και
  - γ) εάν, για τους σκοπούς της αξιολόγησης της πράξης από απόψεως ανταγωνισμού, πρέπει να θεωρείται η παροχή ενέργειας εξισορρόπησης ξεχωριστή σχετική αγορά.

1. Εφοδιασμός τελικών καταναλωτών: διαφοροποίηση μεταξύ μεγάλων και μικρών πελατών

- (34) Τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση θεωρούν ότι, όσον αφορά την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας ρεύματος σε τελικούς καταναλωτές, παρά τις κανονιστικά πλήρως απελευθερωμένες συνθήκες της αγοράς στην Αυστρία, υπάρχουν διαφορετικές σχετικές αγορές για τον εφοδιασμό μικρών πελατών αφενός (ιδιωτικά νοικοκυριά, μικρές επιχειρήσεις και αγροτικές επιχειρήσεις) και μεγάλων πελατών (βιομηχανία και μεγάλες επιχειρήσεις) αφετέρου· τα μέρη θεωρούν ότι οι τελευταίοι συγκαταλέγονται πλέον στην αγορά για «πελάτες προσανατολισμένους στην εξυπηρέτηση». Ως όριο διαχωρισμού μεταξύ μεγάλων και μικρών πελατών, τα μέρη προτείνουν την τιμή κατανάλωσης και σύνδεσης, μετά την οποία, εξαιτίας των νομικών προδιαγραφών στην Αυστρία, εφαρμόζονται τυποποιημένα χαρακτηριστικά φορτίων. Σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο, στους πελάτες που έχουν κατανάλωση μικρότερη από 100.000 kWh ετησίως (= μικρότερη από 0,1 GWh/έτος) ή ισχύ σύνδεσης μικρότερη από 50 kW προσφέρονται τυποποιημένα χαρακτηριστικά φορτίων.
- (35) Η Επιτροπή, βάσει των στοιχείων που συνέλεξε στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, όπως υποστηρίζουν και τα μέρη, όσον αφορά την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, πρέπει να γίνεται διαφοροποίηση μεταξύ μιας αγοράς εφοδιασμού μικρών πελατών αφενός και μιας αγοράς εφοδιασμού μεγάλων πελατών (βιομηχανία και μεγάλες επιχειρήσεις που είναι τελικοί αγοραστές) αφετέρου. Από τις

έρευνες, ωστόσο, δεν προέκυψαν στοιχεία που να δικαιολογούν περαιτέρω διαφοροποίηση¹³.

- (36) Σύμφωνα με όσα εξέθεσαν τα μέρη και επιβεβαίωσαν οι έρευνες της Επιτροπής, στην Αυστρία, σε επίπεδο ζήτησης, υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές μεταξύ της συμπεριφοράς των μεγάλων πελατών και των μαζικών πελατών. Οι μεγάλοι πελάτες είναι συνήθως περισσότερο προσανατολισμένοι προς την τιμή και αντίστοιχα λιγότερο διατεθειμένοι για αλλαγές σε σύγκριση με τους μικρούς πελάτες. Μια ακόμη διαφορά εντοπίζεται στη διαπραγματευτική δύναμη που διαθέτουν και στον τρόπο που διαπραγματεύονται οι μεγάλοι πελάτες. Αυτό αντανακλάται στις διαφορετικές στρατηγικές διάθεσης των προμηθευτών ενέργειας και στο διαφορετικό επίπεδο των τιμών. Ενώ για τους μεγάλους πελάτες πρωτεύουσα σημασία αποδίδεται στο ζήτημα των χαμηλών τιμών και, ενδεχομένως, της ευελιξίας της προσφοράς, για τους μαζικούς πελάτες προωθείται η πρόσθετη διαφημιστική διαφοροποίηση του προϊόντος (για παράδειγμα μεταξύ «καθαρού ρεύματος», ειδικά από εγχώριους σταθμούς υδροηλεκτρικής ενέργειας, και ρεύματος από ορυκτά καύσιμα ή από πυρηνική ενέργεια) και προβάλλεται η ποιότητα της σχέσης με τον πελάτη.
- (37) Επίσης, το διαφορετικό επίπεδο δικτύου, στο οποίο συνήθως αγοράζουν οι μεγάλοι πελάτες και οι μαζικοί πελάτες, συμβάλλει στη διαφοροποίηση. Το επίπεδο τάσης στο οποίο γίνεται η παράδοση, δεν αποτελεί βεβαίως εμπόδιο για την είσοδο στην αγορά, εξαιτίας του προκαθορισμένου τιμολογίου (στην Αυστρία γνωστό με τον όρο «Briefmarkentarif») για τη διόδευση. Όμως, όσο πιο χαμηλό είναι το επίπεδο του δικτύου στο οποίο λαμβάνει χώρα η αγορά, τόσο υψηλότερο είναι το ποσοστό του δικτύου στο συνολικό λογαριασμό του ηλεκτρικού ρεύματος. Επομένως, το σχετικό πλεονέκτημα ενός πελάτη από μια αλλαγή προμηθευτή μειώνεται, καθώς μειώνεται το επίπεδο δικτύου και αυξάνεται η τιμή δικτύου.

2. Εφοδιασμός περαιτέρω διανομέων: διαφοροποίηση μεταξύ περιφερειακών προμηθευτών («εταιρείες κρατιδίων») και μικρών περαιτέρω διανομέων

- (38) Τα μέρη υποστήριζαν αρχικά την άποψη ότι ο εφοδιασμός περαιτέρω διανομέων πρέπει συνολικά να εντάσσεται στην αγορά της εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, γιατί η δραστηριότητα των περαιτέρω διανομέων αντιστοιχεί, κατά την άποψή τους, σε μεγάλο βαθμό στον κλασικό ορισμό της εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, δηλαδή στην αγορά και μεταπώληση ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό το κέρδος. Στο ορισμό αυτό εμπίπτει και η πρακτική των αυστριακών επιχειρήσεων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες, στις εκθέσεις τους διαχείρισης, κατατάσσουν τους πελάτες χονδρικής και τους περαιτέρω διανομείς στην κοινή κατηγορία «εμπόριο» (Trading). Στο πλαίσιο της τοποθέτησής τους επί των αιτιάσεων της Επιτροπής και της προφορικής ακρόασής τους, τα μέρη μετέβαλαν την άποψή τους ότι μια συγκεκριμένη ομάδα περαιτέρω διανομέων, δηλαδή οι μικροί διανομείς, πρέπει να εντάσσονται, μαζί με τους τελικούς βιομηχανικούς πελάτες και τις μεγάλες επιχειρήσεις, στην αγορά των «προσανατολισμένων στην εξυπηρέτηση» πελατών.

---

¹³ Στην καλύτερη περίπτωση, θα μπορούσε να εξετασθεί εάν ένας μικρός αριθμός πολύ μεγάλων τελικών πελατών, όπως για παράδειγμα η ÖBB, θα πρέπει να διαχωριστεί από τους υπόλοιπους μεγάλους πελάτες βάσει της αγοραστικής συμπεριφοράς του, η οποία είναι μάλλον «προσανατολισμένη στην τιμή» παρά «στην εξυπηρέτηση», και γι' αυτό το λόγο να μην ενταχθεί στην αγορά των μεγάλων πελατών (ή στην αγορά των μεγάλων πελατών και των μικρών περαιτέρω διανομέων). Κάτι τέτοιο, ωστόσο, δεν θα είχε καμία συνέπεια στο αποτέλεσμα της αξιολόγησης της δομής και, επομένως, της από απόψεως ανταγωνισμού αξιολόγησης της αγοράς των μεγάλων πελατών, ενώ, από την άλλη πλευρά, αξιολογώντας ξεχωριστά αυτό το τμήμα πελατών, δεν δημιουργούνται επιφυλάξεις όσον αφορά τον ανταγωνισμό.

Τα μέρη αιτιολόγησαν την άποψή τους, επικαλούμενα τις παρόμοιες τιμές, την παρόμοια αγοραστική συμπεριφορά και την αναγκαιότητα λήψης, παράλληλα με την ζητούμενη ηλεκτρική ενέργεια, και συμπληρωματικών υπηρεσιών.

(39) Κατά την άποψη της Επιτροπής, η αγορά του εφοδιασμού μεγάλων περαιτέρω διανομέων («προμηθευτές κρατιδίων») και η αγορά του εφοδιασμού των λοιπών περαιτέρω διανομέων πρέπει όντως να θεωρηθούν χωριστές σχετικές αγορές.

α) Δεν είναι απαραίτητο να απαντηθεί το ερώτημα εάν ο εφοδιασμός μικρών περαιτέρω διανομέων, ο οποίος διαφέρει από τον εφοδιασμό μεγάλων περαιτέρω διανομέων, πρέπει να ενταχθεί στην αγορά του εφοδιασμού μεγάλων τελικών καταναλωτών ή να θεωρηθεί χωριστή σχετική αγορά.

(40) Από την έρευνα της Επιτροπής προέκυψε ότι η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας από πλευράς μικρών περαιτέρω διανομέων – σε αυτούς συγκαταλέγονται όλες οι δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις ηλεκτρισμού, καθώς και οι ιδιωτικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας¹⁴ – διαφέρει σημαντικά από τη ζήτηση των μεγάλων περαιτέρω διανομέων ή από την αγορά εμπορίας. Οι μικροί περαιτέρω διανομείς, οι ετήσιες πωλήσεις των οποίων στις περισσότερες περιπτώσεις κυμαίνονται σε επίπεδα σαφώς χαμηλότερα των 500 GWh, εφοδιάζονται κατά κανόνα με βάση ετήσιες ή πολυετείς συμβάσεις προμήθειας, οι οποίες συχνά συνδέονται με συμβάσεις πλήρους εφοδιασμού, που καθιστούν περιττή κάθε περαιτέρω προμήθεια ενέργειας και συμπεριλαμβάνουν και την παροχή της απαιτούμενης ενέργειας εξισορρόπησης. Οι εν λόγω περαιτέρω διανομείς, εξαιτίας του μικρού μεγέθους τους, δεν διαθέτουν το απαιτούμενο οικονομικό και διοικητικό δυναμικό για να μπορούν να διαχειρίζονται ενεργά τις αγορές στις οποίες προβαίνουν από τις αγορές εμπορίας ενέργειας. Γι' αυτό το λόγο, επιδιώκουν πιο μακροπρόθεσμες και σταθερές συμβάσεις προμήθειας, κατά κανόνα με μία μόνο εμπορική επιχείρηση, συνήθως με κάποιον περιφερειακό προμηθευτή που δραστηριοποιείται σε προγενέστερο στάδιο της αλυσίδας διανομής. Για τους ίδιους λόγους, για τους εν λόγω μικρούς περαιτέρω διανομείς η ξεχωριστή προμήθεια ενέργειας εξισορρόπησης αποτελεί σήμερα την εξαίρεση και όχι τον κανόνα. Αυτό το βασικό στοιχείο του «πλήρους εφοδιασμού» με ηλεκτρική ενέργεια συνδέει – όπως δήλωσαν και τα μέρη στην προφορική ακρόαση – τον εφοδιασμό των μικρών περαιτέρω διανομέων με την αγορά των μεγάλων πελατών.

(41) Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν στοιχεία για το ό,τι οι συνθήκες εφοδιασμού των μικρών περαιτέρω διανομέων διαφέρουν και από τις συνθήκες εφοδιασμού των τελικών καταναλωτών της βιομηχανίας και των μεγάλων επιχειρήσεων. Αφενός, οι μικροί

---

¹⁴ Πρόκειται για το σύνολο των αυστριακών περαιτέρω διανομέων με την εξαίρεση των προμηθευτών κρατιδίων (επιχειρήσεις της EnergieAllianz και STEWEAG-STEG, Salzburg AG, KELAG, TIWAG και VKW) και των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτούς, καθώς και με την εξαίρεση των Verbund και EnBW Austria. Στην τοποθέτησή τους έναντι των αιτιάσεων της Επιτροπής, τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση υποστήριξαν την άποψη ότι η κατάταξη ορισμένων δημοτικών επιχειρήσεων ηλεκτροδότησης πρωτεύουσών ομόσπονδων κρατιδίων της Αυστρίας δεν είναι σαφής, γιατί η συμπεριφορά τους όσον αφορά τη ζήτηση μοιάζει περισσότερο με αυτή του προμηθευτή κρατιδίου από ό,τι με εκείνη των υπόλοιπων μικρών περαιτέρω διανομέων. Αυτό το ζήτημα, ωστόσο, είναι, σε τελική ανάλυση, χωρίς σημασία, καθώς η ακριβής κατάταξη αυτών των δημοτικών επιχειρήσεων ηλεκτροδότησης δεν έχει ουσιαστικές συνέπειες ούτε όσον αφορά την αξιολόγηση από άποψη ανταγωνισμού της αγοράς εφοδιασμού μικρών περαιτέρω διανομέων (ή και μεγάλων πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων), ούτε όσον αφορά την αξιολόγηση από άποψη ανταγωνισμού της αγοράς για εφοδιασμό μεγάλων περαιτέρω διανομέων (ή και της αγοράς εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του εφοδιασμού μεγάλων περαιτέρω διανομέων).

περαιτέρω διανομείς, εξαιτίας της δομής του πελατολογίου τους (ως επί το πλείστον προμηθεύουν νοικοκυριά και μικρές επιχειρήσεις), εμφανίζουν αγοραστική συμπεριφορά που διαφέρει από εκείνη των μεγάλων πελατών και που εκδηλώνεται στα διαφορετικά χαρακτηριστικά του τρόπου που προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια¹⁵. Αφετέρου, οι μικρότεροι περαιτέρω διανομείς, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει για τους μεγάλους πελάτες, αντιμετωπίζουν στην αγορά του εφοδιασμού συγκεκριμένων ομάδων τελικών καταναλωτών (συνήθως μικροί πελάτες με ετήσια κατανάλωση χαμηλότερη από 0,1 GWh και επιχειρήσεις με ετήσια κατανάλωση περίπου 0,1-4 GWh) και στην εκάστοτε περιοχή που προμηθεύουν ανταγωνισμό από άλλους, μεγαλύτερους διανομείς, ιδίως από τις επιχειρήσεις της EnergieAllianz.

- (42) Ωστόσο, για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, δεν είναι απαραίτητο να απαντηθεί τελικά το εάν η αγορά του εφοδιασμού μικρών περαιτέρω διανομέων αποτελεί αυτόνομη σχετική αγορά που πρέπει να διακρίνεται από την αγορά των μεγάλων πελατών. Σε κάθε περίπτωση, η αγορά του εφοδιασμού μικρών περαιτέρω διανομέων, οι οποίοι επιδιώκουν συμβάσεις πλήρους εφοδιασμού, δεν πρέπει να ενταχθεί στην ίδια σχετική αγορά με την αγορά του εφοδιασμού μεγάλων περαιτέρω διανομέων ή την αγορά εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας. Τόσο υπό τη θεώρηση ότι υπάρχει μια ενιαία αγορά στην οποία ανήκουν και ο εφοδιασμός μεγάλων πελατών και ο εφοδιασμός μικρών περαιτέρω διανομέων, όσο και υπό τη θεώρηση ότι πρόκειται για δύο ξεχωριστές αγορές, γίνεται δεκτό ότι η παρούσα συγκέντρωση θα οδηγούσε σε κάθε μία από αυτές τις πιθανές αγορές στη δημιουργία ή στην ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

β) Δεν είναι απαραίτητο να απαντηθεί το ερώτημα εάν ο εφοδιασμός των περιφερειακών προμηθευτών («προμηθευτές κρατιδίων») αποτελεί ξεχωριστή σχετική αγορά ή εάν πρέπει να ενταχθεί στην αγορά εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας

- (43) Ο εφοδιασμός των μεγάλων αυστριακών περιφερειακών περαιτέρω διανομέων («εταιρείες κρατιδίων»), δηλαδή των επιχειρήσεων που συνενώθηκαν στην EnergieAllianz, καθώς και των STEWEAG-STEG, Salzburg AG, KELAG, TIWAG και VKW, διαφοροποιείται σαφώς από τον εφοδιασμό μικρότερων περαιτέρω διανομέων, βάσει σειράς χαρακτηριστικών.
- (44) Μέχρι την απελευθέρωση της αυστριακής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, οι προμηθευτές των κρατιδίων προμηθεύονταν το σύνολο των αναγκών τους σε ηλεκτρική ενέργεια που δεν καλύπτονταν από τη δική τους παραγωγή, από την Verbund, με την οποία συνδέονταν με συμβάσεις συντονισμού. Με το πλήρες άνοιγμα της αγοράς την 1η Οκτωβρίου 2001 και τη λήξη των συμβάσεων συντονισμού, οι προμηθευτές των κρατιδίων ήταν ελεύθεροι να επιλέξουν τις πηγές των προμηθειών τους. Εξαιτίας των ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας που ζητούν και των υψηλών οικονομικών και διοικητικών δυνατοτήτων τους, είναι σε θέση, πολύ περισσότερο από ό,τι οι μικροί περαιτέρω διανομείς, να κάνουν χρήση αυτής της νομικής δυνατότητας στην πράξη. Οι περιφερειακοί προμηθευτές προμηθεύονται την ηλεκτρική ενέργεια που χρειάζονται επιπροσθέτως στη δική τους παραγωγή εν μέρει από την Verbund, εν μέρει από άλλους προμηθευτές κρατιδίων και αλλοδαπές επιχειρήσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και εν μέρει από την αγορά εμπορίας ενέργειας. Συνήθως, δεν συνάπτουν συμβάσεις πλήρους προμήθειας, αλλά προμηθεύονται αυτόνομα, στο

---

¹⁵ Αυτός μπορεί να είναι ο λόγος για τον οποίο στους μικρούς περαιτέρω διανομείς – όπως ισχυρίστηκε μεγάλος αριθμός τους ενώπιον της Επιτροπής – συχνά παραχωρούνται από τους προμηθευτές τους λιγότερο ευνοϊκοί όροι από ό,τι στους τελικούς πελάτες από το χώρο της βιομηχανίας και των μεγάλων επιχειρήσεων. Αυτό, ωστόσο, το αρνούνται τα μέρη που προέβησαν στην κοινοποίηση.

πλαίσιο της ενεργειακής τους διαχείρισης, την πρόσθετη ποσότητα ενέργειας και ενέργεια εξισορρόπησης που κάθε φορά χρειάζονται.

- (45) Τα μέρη ισχυρίζονται ότι η αγορά του εφοδιασμού των αυστριακών περιφερειακών προμηθευτών πρέπει να εντάσσεται στη γενικότερη αγορά εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας. Από την έρευνα της Επιτροπής, ωστόσο, προέκυψαν σαφή στοιχεία ότι η αγορά του εφοδιασμού περιφερειακών προμηθευτών πρέπει να διαχωρίζεται από την, κατά κυριολεξία, αγορά εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας.
- (46) Με τον όρο «εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας» νοείται η αγορά και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας με ίδιο κίνδυνο και προς ίδιον όφελος. Η Επιτροπή, σε προηγούμενες αποφάσεις της, χαρακτήρισε την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας ως μία αναπτυσσόμενη αγορά η οποία δημιουργήθηκε μόλις μετά την απελευθέρωση των αγορών, που είχε ως αποτέλεσμα την παραχώρηση στους αγοραστές της δυνατότητας ελεύθερης επιλογής¹⁶. Αντίστοιχα, στον τομέα της εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, εκτός από τους ανεξάρτητους εμπόρους που δεν διαθέτουν δικό τους παραγωγικό δυναμικό και δίκτυο, δραστηριοποιούνται και παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας, περαιτέρω διανομείς και εισαγωγείς ηλεκτρικής ενέργειας ρεύματος, τόσο ως προμηθευτές όσο, εν μέρει, και ως αγοραστές.
- (47) Όσον αφορά την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας, πρέπει να γίνει διάκριση, κατά βάση, μεταξύ των ακόλουθων τομέων:
- α) της εξωχρηματιστηριακής εμπορίας (over the counter - OTC), στο πλαίσιο της οποίας συνάπτονται διμερείς συμβάσεις κατόπιν μεμονωμένων διαπραγματεύσεων, έξω από το πλαίσιο κάποιου κεντρικού χρηματιστηριακού ή εμπορικού κέντρου,
  - β) της εμπορίας φυσικών προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας μέσω χρηματιστηρίων· έτσι, στο νεοϊδρυθέν χρηματιστήριο Energy Exchange Alpen-Adria (EXAA) στο Graz διενεργούνται συναλλαγές άμεσης παράδοσης με τη μορφή ωριαίων συμβάσεων, ενώ από το 2003 θα είναι εφικτές και προθεσμιακές συναλλαγές σε ηλεκτρική ενέργεια,
  - γ) της εμπορίας μη φυσικών χρηματοοικονομικών παραγώγων (τα επονομαζόμενα παράγωγα ενέργειας), η οποία βρίσκεται μόλις στο αρχικό στάδιο και σήμερα στην Αυστρία παίζει ακόμη ελάσσονα ρόλο.
- (48) Οι εταιρείες των κρατιδίων προμηθεύουν με ηλεκτρική ενέργεια κατά βάση τελικούς πελάτες (μεγάλους πελάτες, καθώς και πελάτες τιμολογίου) και μικρότερους περαιτέρω διανομείς. Όπως προαναφέρθηκε, οι πελάτες των προμηθευτών κρατιδίων προμηθεύονται συνήθως το σύνολο των ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας που χρειάζονται (πέραν αυτών που παράγουν μόνοι τους) από έναν και τον αυτό προμηθευτή. Για να μπορούν να διασφαλίζουν τον πλήρη εφοδιασμό των πελατών τους, οι περιφερειακοί προμηθευτές χρειάζονται, από την πλευρά τους, τουλάχιστον για το μεγαλύτερο τμήμα των αγορών τους, μακροπρόθεσμες, σταθερά συννομολογημένες συμβάσεις προμήθειας.

---

¹⁶ Απόφαση της 28ης Σεπτεμβρίου 1999 στην υπόθεση IV/M.1557 – EdF/Louis Dreyfus, αιτιολογικές σκέψεις 16-18· απόφαση της 13ης Ιουνίου 2000 στην υπόθεση COMP/M.1673 – VEBA/VIAG (EE L188 της 10ης Ιουλίου 2000, σ. 1), αιτιολογική σκέψη 18.

- (49) Για αυτό το λόγο, το μεγαλύτερο τμήμα της ηλεκτρικής ενέργειας που προμηθεύονται οι προμηθευτές κρατιδίων δεν προέρχεται από βραχυπρόθεσμες συναλλαγές σε ηλεκτρική ενέργεια στο χρηματιστήριο. Το εάν ενδείκνυται γι' αυτό το σκοπό η αγορά πιο μακροπρόθεσμων παραδόσεων μέσω συναλλαγών OTC δεν κατέστη από τα αποτελέσματα της έρευνας σαφές. Τουλάχιστον ένας προμηθευτής κρατιδίου δήλωσε ότι οι αγορές εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας δεν διαθέτουν ακόμη την απαιτούμενη ρευστότητα.
- (50) Μολονότι τα ανωτέρω στοιχεία συνηγορούν υπέρ μιας χωριστής σχετικής αγοράς εφοδιασμού των μεγάλων περιφερειακών προμηθευτών («εταιρείες κρατιδίων»), η απάντηση στο εν λόγω ερώτημα παρέλκει, διότι η συγκέντρωση δεν θα οδηγούσε στη δημιουργία ή στην ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης σε μια τέτοια αγορά.

3. Ενέργεια εξισορρόπησης

- (51) Η παράδοση ηλεκτρικής ενέργειας διαφέρει από τις περισσότερες άλλες αγορές προϊόντων αφενός διότι η ενέργεια δεν είναι αποθηκεύσιμη και αφετέρου επειδή η ποσότητα της ενέργειας προς παράδοση δεν είναι εκ των προτέρων επακριβώς καθορισμένη. Η πιθανή κατανάλωση μπορεί μεν να προβλεφθεί με τη μορφή των επονομαζόμενων δρομολογίων και χαρακτηριστικών φορτίων, οι προβλέψεις αυτές, όμως, κατά κανόνα δεν επιβεβαιώνονται πλήρως. Για το λόγο αυτό, χρειάζεται η ενέργεια εξισορρόπησης, η οποία παρέχεται ad hoc για να καλύπτει συνεχώς τη διαφορά μεταξύ παραγωγής και ανάγκης σε ηλεκτρική ενέργεια.
- (52) Η ενέργεια εξισορρόπησης που χρειάζεται για τη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ παραγωγής και κατανάλωσης, παρέχεται εντός ορισμένης ζώνης εξισορρόπησης
- α) με την προσαρμογή της παραγωγής εντός της ζώνης εξισορρόπησης (η επονομαζόμενη δευτερεύουσα εξισορρόπηση) ή
  - β) με την επονομαζόμενη εφεδρεία λεπτών ως πρόσθετο, βραχυπρόθεσμο χρησιμοποιούμενο μέσο εξισορρόπησης ή
  - γ) εάν η συνεχής εξισορρόπηση δεν είναι εφικτή ούτε με τη δευτερεύουσα εξισορρόπηση ούτε με την εφεδρεία λεπτών, με την επονομαζόμενη μη ηθελημένη ανταλλαγή μιας ζώνης εξισορρόπησης με τις περικείμενες ζώνες εξισορρόπησης της UCTE.
- (53) Τα μέρη είναι της άποψης ότι οι συνθήκες ανταγωνισμού για την παροχή ενέργειας εξισορρόπησης είναι τόσο διαφορετικές από τις συνθήκες των υπόλοιπων αγορών παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να πρέπει αυτή να θεωρείται ως αυτόνομη σχετική αγορά.
- (54) Η θέση των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση στην αγορά παροχής ενέργειας εξισορρόπησης, ειδικά με τη μορφή της εφεδρείας λεπτών, αποτελεί παράγοντα που συμβάλει στη δημιουργία ή στην ενίσχυση δεσποζουσών θέσεων σε πολλές αγορές παροχής ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτό ισχύει ανεξάρτητα από το εάν η παροχή ενέργειας εξισορρόπησης, ειδικά με τη μορφή της εφεδρείας λεπτών, αποτελεί από την πλευρά της αυτόνομη σχετική αγορά. Γι' αυτό το λόγο, η απάντηση στο ερώτημα σχετικά με την ακριβή σχετική οριοθέτηση της αγοράς όσον αφορά την παροχή ενέργειας εξισορρόπησης παρέλκει στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης.

Γ. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

- (55) Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις προσφέρουν τα σχετικά προϊόντα ή υπηρεσίες, στην οποία οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι σε μεγάλο βαθμό ομοιογενείς και η οποία διαφέρει από τις γειτονικές περιοχές εξαιτίας αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού. Για τον προσδιορισμό της σχετικής γεωγραφικής αγοράς κρίσιμα είναι κατά κύριο λόγο τα κριτήρια της δυνατότητας υποκατάστασης από την πλευρά της ζήτησης, της δυνατότητας υποκατάστασης στο επίπεδο της προσφοράς και του δυνητικού ανταγωνισμού¹⁷.
- (56) Τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση θεωρούν ότι η σχετική γεωγραφική αγορά όσον αφορά τον εφοδιασμό μεγάλων πελατών, τον εφοδιασμό περαιτέρω διανομέων και την εμπορία ηλεκτρικού ρεύματος, υπερβαίνει την Αυστρία και περιλαμβάνει τουλάχιστον και τη Γερμανία, ενώ η σχετική γεωγραφική αγορά, όσον αφορά τον εφοδιασμό μικρών πελατών, περιορίζεται στην Αυστρία. Τα μέρη αιτιολογούν την άποψή τους περί μιας γεωγραφικής αγοράς εφοδιασμού μεγάλων πελατών που περιλαμβάνει την Αυστρία και τη Γερμανία, επικαλούμενα, κατά βάση, τις δυνατότητες που προσφέρουν τα σημεία σύζευξης («αγωγοί διασύνδεσης»), μέσω των οποίων μπορεί να εισάγεται ηλεκτρική ενέργεια από το εξωτερικό και ειδικότερα από τη Γερμανία. Επίσης, προβάλλουν το επιχείρημα ότι η πλήρης απελευθέρωση της αυστριακής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, που επήλθε με την ενσωμάτωση στην εσωτερική νομοθεσία της οδηγίας για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, οδήγησε στο άνοιγμα της αυστριακής αγοράς σε αλλοδαπούς προμηθευτές, γεγονός που πρέπει να ληφθεί υπόψη και κατά την οριοθέτηση της σχετικής γεωγραφικής αγοράς για τους σκοπούς του ελέγχου της συγχώνευσης.
- (57) Από την έρευνα της Επιτροπής προέκυψε ότι εφαρμοζόμενα τα κριτήρια που είναι σημαντικά για τη γεωγραφική οριοθέτηση της αγοράς, καταδεικνύουν ότι οι αγορές εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια μεγάλων πελατών, μικρών περαιτέρω διανομέων και μικρών πελατών (πελατών τιμολογίου) δεν ξεπερνούν, από γεωγραφικής άποψης, την Αυστρία. Μια ενδεχόμενη αγορά εφοδιασμού μεγάλων περιφερειακών περαιτέρω διανομέων θα μπορούσε, αντιθέτως, να οριοθετηθεί περαιτέρω γεωγραφικά.
- 1. Η αγορά ή οι αγορές εφοδιασμού μεγάλων πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων, καθώς και η αγορά εφοδιασμού μικρών πελατών είναι εθνικές**
- α) Η δομή και το νομικό πλαίσιο των αυστριακών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας διαφέρουν ριζικά από εκείνα των γειτονικών χωρών*
- (58) Τα μερίδια αγοράς που απολαμβάνουν τα μέρη που συμπράττουν στη συγκέντρωση και οι ανταγωνιστές τους στις αυστριακές αγορές παροχής ηλεκτρικής ενέργειας διαφέρουν ριζικά από τα μερίδια που απολαμβάνουν τόσο στις αντίστοιχες αγορές των γειτονικών στην Αυστρία χωρών όσο και στις αντίστοιχες αγορές σε επίπεδο ΕΟΧ, γεγονός που από μόνο του καταδεικνύει ότι, από γεωγραφικής άποψης, οι σχετικές αγορές περιορίζονται στην Αυστρία¹⁸. Σε αυτό το σημείο, αρκεί η διαπίστωση ότι τα μερίδια των σημαντικότερων σε επίπεδο ΕΟΧ προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, όπως των EdF, E.On, RWE και Enel, στις αυστριακές αγορές εφοδιασμού μικρών πελατών, μεγάλων

¹⁷ Ανακοίνωση σχετικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς (υποσημείωση 10), αιτιολογικές σκέψεις 8, 13 επ.

¹⁸ Ανακοίνωση σχετικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς (υποσημείωση 10), αιτιολογική σκέψη 28.

πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων, σε καμία περίπτωση, δεν υπερβαίνουν το 5%. Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά τους βασικούς ανταγωνιστές στις γερμανικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας (E.On, RWE, EnBW και Vattenfall). Αντιστρόφως, καμία αυστριακή εταιρεία ηλεκτρισμού δεν κατέχει μερίδιο αγοράς ύψους 5% ή υψηλότερο σε οποιαδήποτε αγορά παροχής ηλεκτρικής ενέργειας γειτονικού κράτους μέλους ή σε επίπεδο ΕΟΧ.

- (59) Επιπλέον, πρέπει να τονισθεί ότι το νομικό πλαίσιο στην Αυστρία διαφέρει αισθητά από το αντίστοιχο της γειτονικής Ελβετίας και της γειτονικής Γερμανίας. Στην Ελβετία η οδηγία για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας δεν τυγχάνει εφαρμογής. Οι ρυθμίσεις που, για την ενσωμάτωση της εν λόγω οδηγίας, θεσπίστηκαν στο δίκαιο της Αυστρίας και της Γερμανίας αναφορικά με την πρόσβαση στο δίκτυο και τη ρύθμιση της αγοράς διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους (στη Γερμανία, παροχή πρόσβασης στο δίκτυο κατόπιν διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο μιας επονομαζόμενης συμφωνίας ενώσεων επιχειρήσεων και εποπτεία του ανταγωνισμού από την ομοσπονδιακή υπηρεσία ανταγωνισμού της Γερμανίας (Bundeskartellamt), ενώ στην Αυστρία η πρόσβαση στο δίκτυο τιμολογείται βάσει ενός προτύπου που βασίζεται στα ταχυδρομικά τέλη («Briefmarkentarif») και έχει συσταθεί ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή).

β) Οι εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας από το εξωτερικό είναι ελάχιστος σημασίας όσον αφορά τον εφοδιασμό μεγάλων πελατών και μικρότερων περαιτέρω διανομέων

- (60) Η ηλεκτρική ενέργεια που εισάγεται από το εξωτερικό για τον εφοδιασμό των αυστριακών καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας διαδραματίζει, κατ' αρχήν, συγκριτικά μικρό ρόλο. Ενώ σε επίπεδο εμπορίας παρατηρούνται σημαντικές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας, ειδικά μεταξύ Γερμανίας και Αυστρίας¹⁹, σε επίπεδο δομημένης προμήθειας τελικών πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων οι εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας από τη Γερμανία στην Αυστρία είναι περιορισμένες.
- (61) Το 2002, οι συνολικές πωλήσεις σε μεγάλους πελάτες στην Αυστρία ανήλθαν σε 25,6 TWh. Από την έρευνα της Επιτροπής προέκυψε ότι οι γερμανικές εταιρίες ηλεκτρισμού (EnBW και E.On²⁰) διέθεσαν σε μεγάλους πελάτες στην Αυστρία λιγότερο από 1 TWh. Η ποσότητα αυτή, ως ποσοστό των συνολικών πωλήσεων προς μεγάλους αυστριακούς πελάτες, υπολείπεται του 3%. Η ελβετική εταιρεία Atel δεν προμήθευσε με ηλεκτρική ενέργεια κανένα μεγάλο πελάτη. Από την έρευνα αγοράς δεν προέκυψαν οποιεσδήποτε ενδείξεις ότι αυτή η κατάσταση θα αλλάξει σημαντικά στο προσεχές μέλλον.
- (62) Το ίδιο ισχύει και για τους μικρούς περαιτέρω διανομείς. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της έρευνάς της, ζήτησε από αυστριακούς περαιτέρω διανομείς να της κατονομάσουν τους προμηθευτές τους σε ηλεκτρική ενέργεια. Από τις 75 ερωτηθείσες ιδιωτικές, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις ηλεκτρισμού, μόνο μία – μια ένωση αγοραστών που σύστησαν μικροί περαιτέρω διανομείς – δήλωσε ότι προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια από αλλοδαπή εταιρεία. Η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παραδόθηκε σε μικρούς περαιτέρω διανομείς ανήλθε κατά το 2002 σε περίπου 7.300 GWh. Η ποσότητα που παραδόθηκε φέτος από τον αλλοδαπό προμηθευτή στην ανωτέρω ένωση αγοραστών που σύστησαν μικροί περαιτέρω διανομείς, ανήλθε σε λιγότερα από 200

---

¹⁹ Έτσι, η Αυστρία εξάγει παραδοσιακά ηλεκτρική ενέργεια φορτίου αιχμής στη Γερμανία και εισάγει από αυτή ηλεκτρική ενέργεια βασικού φόρτου.

²⁰ Η RWE δραστηριοποιείται στην Αυστρία στον τομέα του εφοδιασμού τελικών πελατών αποκλειστικά μέσω της αυστριακής θυγατρικής της επιχείρησης KELAG. Η Vattenfall δεν δραστηριοποιείται στον τομέα εφοδιασμού τελικών πελατών στην Αυστρία.

GWh. Η ποσότητα αυτή, ως ποσοστό των συνολικών πωλήσεων προς μικρούς αυστριακούς περαιτέρω διανομείς, υπολείπεται του 3%. Εξάλλου, η ανωτέρω αλλοδαπή εταιρεία έχασε στο μεταξύ τον εν λόγω πελάτη της και μάλιστα από την STEWEAG-STEG, εταιρεία που συμμετέχει στην Verbund.

γ) *Έως σήμερα, αλλοδαπές εταιρείες συμμετέχουν σε προκηρύξεις διαγωνισμών στην Αυστρία σε περιορισμένο μόνο βαθμό, ενώ δεν τους κατακυρώνεται σχεδόν ποτέ κάποιος.*

(63) Από την απελευθέρωση της αγοράς και μετά, στον τομέα του εφοδιασμού μεγάλων πελατών, έχουν παρατηρηθεί αρκετές σε αριθμό αλλαγές προμηθευτή. Αυτές οι αλλαγές, ωστόσο, περιορίζονταν κατά κανόνα σε αυστριακούς προμηθευτές. Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά τους μικρότερους περαιτέρω διανομείς, των οποίων η διάθεση για αλλαγές, ωστόσο, είναι μικρότερη από εκείνη των μεγάλων πελατών. Σε προκηρύξεις διαγωνισμών λίγες μόνο αλλοδαπές εταιρίες κατέθεσαν προσφορές. Μεταξύ αυτών ήταν, όσον αφορά τους μεγάλους πελάτες, κυρίως η EnBW, ενώ όσον αφορά τους μικρότερους περαιτέρω διανομείς, η Atel. Από τους 123 πελάτες που ρωτήθηκαν στο πλαίσιο της έρευνας (48 τελικοί αγοραστές από τη βιομηχανία και τις μεγάλες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων μεγάλων πελατών-αλυσίδων²¹, και 75 μικρότεροι περαιτέρω διανομείς), μία μικρή μόνο μειοψηφία ζήτησε από αλλοδαπές εταιρίες να καταθέσουν προσφορά σε διαγωνισμούς για συμβάσεις αγοράς που έλαβαν χώρα από την απελευθέρωση της αγοράς και μετά. Σε σχεδόν όλες αυτές τις περιπτώσεις ζητήθηκε η κατάθεση προσφοράς από την EnBW. Σε ελάχιστες περιπτώσεις κατακυρώθηκε διαγωνισμός σε αλλοδαπή εταιρία. Η μοναδική εξαίρεση είναι και πάλι η EnBW, στην οποία, από τους 123 πελάτες που ρωτήθηκαν στο πλαίσιο της έρευνας, τέσσερις ανέθεσαν την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας το 2000, οκτώ το 2001 και δώδεκα το 2002. Επιπλέον, και τη θέση του πρώτου και δεύτερου εναλλακτικού προμηθευτή κατέλαβαν, κατά κανόνα, αυστριακές εταιρείες, με εξαίρεση την EnBW σε μερικές περιπτώσεις. Αντίστοιχα χαμηλό είναι και το μερίδιο αγοράς της EnBW στον τομέα του εφοδιασμού μεγάλων πελατών, όπου υπολείπεται σαφώς του 3%. Εξάλλου, και το μερίδιο αγοράς της ATEL στον τομέα του εφοδιασμού μικρών περαιτέρω διανομέων, σε καμία περίπτωση, δεν υπερέβη το 5%. Άλλες αλλοδαπές εταιρείες δεν δραστηριοποιούνται στην Αυστρία, με εξαίρεση την περιθωριακή παρουσία της E.On στην αγορά του εφοδιασμού μεγάλων πελατών²².

(64) Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι αλλοδαποί προμηθευτές δραστηριοποιούνται με τις εξαγωγές τους κυρίως σε επίπεδο χονδρεμπορίου, χωρίς να έχουν κατορθώσει να

---

²¹ Ως πελάτες-αλυσίδες νοούνται οι πελάτες που προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια από μεγάλο αριθμό σημείων αγοράς. Αυτό ισχύει για παράδειγμα για τις μεγάλες θυγατρικές επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου.

²² Τα μέρη παρουσίασαν σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τη συμπεριφορά των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας έναντι μεγάλων πελατών της EnergieAllianz, τα οποία δείχνουν μια διαφορετική συμπεριφορά των εταιρειών απέναντι σε αυτούς τους πελάτες. Το δείγμα που κατέθεσαν τα μέρη, ωστόσο, είναι κατά πολύ μικρότερο από εκείνο στο οποίο βασίστηκε η έρευνα της Επιτροπής. Εξάλλου, το εν λόγω δείγμα δεν περιλαμβάνει παρά ελάχιστους αυστριακούς μικρούς περαιτέρω διανομείς. Επίσης, υπάρχουν ασάφειες ως προς το πόσες προσφορές που ζητήθηκαν από αλλοδαπές εταιρίες προέρχονται όντως από τέτοιες, καθώς και ως προς το πόσες από αυτές τις προσφορές αποτελούν όντως ανταγωνιστικές προσφορές που αντιμετωπίστηκαν από τους πελάτες ως ενδεχόμενες εναλλακτικές λύσεις. Η πλειοψηφία των αλλοδαπών προσφορών προερχόταν από την EnBW. Για τις υπόλοιπες γερμανικές εταιρείες τα στοιχεία των μερών επιβεβαιώνουν όσα εκτέθηκαν.

εισέλθουν στον τομέα του εφοδιασμού τελικών καταναλωτών και με περιορισμένη διείσδυση στον τομέα του εφοδιασμού μικρότερων περαιτέρω διανομέων.

δ) Μολονότι η έλλειψη τεχνικών περιορισμών πρόσβασης καθιστά θεωρητικά απόλυτα εφικτή την εντονότερη δραστηριοποίηση αλλοδαπών προμηθευτών στις αγορές της Αυστρίας, την πρόσβασή τους στην αγορά δυσχεραίνουν ιδίως οι σχέσεις που έχουν αναπτύξει οι εγχώριοι προμηθευτές με τους πελάτες και οι υφιστάμενες προτιμήσεις των πελατών, το κόστος διανομής, καθώς και το χαμηλότερο σε σύγκριση με τη Γερμανία επίπεδο τιμών.

(65) Η ισχυρή παρουσία στην αγορά αλλοδαπών προμηθευτών δεν μπορεί να αναχθεί σε τεχνικά εμπόδια πρόσβασης. Όπως δικαίως αναφέρουν τα μέρη, δεν υφίσταται κατάσταση συμφόρησης στους αγωγούς διασύνδεσης μεταξύ Γερμανίας και Αυστρίας ή Ελβετίας και Αυστρίας. Το δυναμικό των σημείων σύζευξης αντιστοιχεί περίπου στο 25% της αυστριακής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας²³. Από καθαρά τεχνική άποψη, είναι δυνατές οι εισαγωγές σημαντικών ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας.

(66) Ωστόσο, υπάρχει συμφόρηση μεταξύ του βορείου και νοτίου τμήματος της ζώνης εξισορρόπησης «Ανατολή». Εκεί, οι αγωγοί ενός χαμηλότερου επιπέδου τάσης (220 kV) συνδέουν τα δίκτυα μεταγωγής των 380 kV. Τέτοιες περιπτώσεις συμφόρησης αποτελούν εμπόδια για τις εισαγωγές. Στις παραδόσεις ποσοτήτων στις εκάστοτε περιοχές κατανάλωσης που βρίσκονται πέρα από τα σημεία συμφόρησης, μπορούν να εμφανιστούν γρήγορα υπερφορτώσεις των δικτύων. Η εταιρεία που εκμεταλλεύεται το δίκτυο μεταγωγής θα έπρεπε τότε να επέμβει και να επηρεάσει τις ροές του ηλεκτρικού ρεύματος για να επαναφέρει την ασφάλεια του δικτύου.

(67) Αντιθέτως, τα τέλη μεταφοράς που ισχύουν για τη διόδευση ηλεκτρικού ρεύματος σε άλλη ζώνη εξισορρόπησης («Cross Border Tariff» - CBT), σε πολύ περιορισμένο μόνο βαθμό συνιστούν εμπόδιο στην πρόσβαση. Όπως ήδη εκτέθηκε, η Αυστρία διαιρείται σε τρεις ζώνες εξισορρόπησης. Στην ζώνη εξισορρόπησης «Ανατολή», η οποία περιλαμβάνει όλη την Αυστρία εκτός από το Τιρόλο και το Vorarlberg, και στο Ανατολικό Τιρόλο η Verbund εκμεταλλεύεται το δίκτυο υψηλής τάσης και είναι υπεύθυνη για τη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ παραγωγής και κατανάλωσης. Οι ζώνες εξισορρόπησης Vorarlberg και Τιρόλο, αντιθέτως, ανήκουν στο γερμανικό μπλοκ εξισορρόπησης. Σε περίπτωση διόδευσης ενέργειας από τη Γερμανία άμεσα στη ζώνη εξισορρόπησης Ανατολή χρεώνονται, βεβαίως, τέλη μεταφοράς, ύψους 0,5 ευρώ/MWh²⁴. Όταν, ωστόσο, η διόδευση πραγματοποιείται μέσω των ζωνών εξισορρόπησης του Τιρόλου ή του Vorarlberg, δεν χρειάζεται να καταβληθούν οποιαδήποτε τέλη μεταφοράς. Αυτό συμβαίνει λόγω της νομοθετικής ρύθμισης που ισχύει και που ορίζει ότι για τη

²³ Πηγή: UCTE, στατιστική επετηρίδα 2001. Σύμφωνα με τα αριθμητικά στοιχεία των μερών που προέβησαν στην κοινοποίηση, το ποσοστό υπερβαίνει το 25%. Αυτό συμβαίνει διότι τα στοιχεία των μερών αναφέρονται αποκλειστικά στο θερμικό δυναμικό μεταγωγής των σημείων ζεύξης. Σύμφωνα με την E-Control, ωστόσο, στην πράξη, μόνο η τιμή της NTC (net transfer capacity) είναι σημαντική, δεδομένου ότι κατά τον υπολογισμό λαμβάνεται υπόψη το συνολικό δίκτυο και ακολουθεί αναγωγή των τιμών βάσει των αδύναμων σημείων στο δίκτυο, εξετάζεται δηλαδή ποια δυναμικά διατίθενται στην πράξη στα σημεία ζεύξης ώστε, σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας ενός αγωγού ή ενός μετασχηματιστή, να μπορεί να διασφαλιστεί εξίσου η ασφαλής λειτουργία του δικτύου.

²⁴ Οι Ευρωπαϊκοί Φορείς Εκμετάλλευσης των Συστημάτων Μεταφοράς (ETSO) βρίσκονται σήμερα στο τελευταίο στάδιο του διαλόγου σχετικά με την πλήρη κατάργηση των τελών μεταφοράς από το 2004 και μετά και την έρευνα για νέους τρόπους καθορισμού της τιμής για τις διασυνοριακές μεταφορές ηλεκτρικής ενέργειας.

διόδευση ενέργειας μεταξύ διαφορετικών ζωνών εξισορρόπησης εντός της Αυστρίας δεν χρεώνονται τέλη μεταφοράς. Έτσι, εξαιτίας της σύνδεσης των ζωνών εξισορρόπησης Τιρόλου και Vorarlberg με το γερμανικό μπλοκ εξισορρόπησης δεν επιβάλλονται τέλη μεταφοράς ούτε για τη διόδευση ενέργειας από τη Γερμανία σε αυτές τις ζώνες εξισορρόπησης.

- (68) Ανταγωνιστές των μερών, ωστόσο, ισχυρίστηκαν ότι μια σειρά από εμπόδια δυσχεραίνουν σημαντικά την πρόσβασή τους στην αγορά: σε αυτά συγκαταλέγονται το κόστος διανομής, το κόστος κτήσης πελατών, το απαιτούμενο ελάχιστο μέγεθος της ομάδας ισοζυγίου, ο κατακερματισμός της αγοράς εκμετάλλευσης του δικτύου λόγω του μεγάλου αριθμού των εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε αυτήν και το υψηλό απαιτούμενο ποσοστό υδροηλεκτρικής ενέργειας στο συνολικό μίγμα ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως για τον εφοδιασμό των μικρών πελατών.
- (69) Αυτά τα εμπόδια πρόσβασης στην αγορά έχουν ως αποτέλεσμα οι αυστριακές αγορές εφοδιασμού μεγάλων πελατών, μικρών περαιτέρω διανομέων και μικρών πελατών να μην έχουν ακόμη ενοποιηθεί με τις αντίστοιχες γερμανικές αγορές, παρά την έλλειψη, κατά βάση, τεχνικών εμποδίων. Αυτό ισχύει ακόμη και λαμβανομένων υπόψη των μέτρων του προγράμματος για την εσωτερική αγορά στον τομέα της βιομηχανίας ηλεκτρισμού που έχουν ληφθεί έως σήμερα, αλλά και όσων αναμένεται να ληφθούν, ιδίως της οδηγίας για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που πρόκειται σύντομα να θεσπιστεί²⁵. Τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα αυτών των μέτρων όσον αφορά το άνοιγμα των, μέχρι τώρα απομονωμένων μεταξύ τους, εθνικών αγορών, δεν έχουν, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας της Επιτροπής, εμπεδωθεί ακόμη επαρκώς και άμεσα, ώστε να δικαιολογείται η άποψη περί ύπαρξης μιας μεγαλύτερης γεωγραφικά σχετικής αγοράς. Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά την επικείμενη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι οι τεχνικές και οικονομικές προϋποθέσεις που τίθενται για την ολοκλήρωση των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας της Αυστρίας και των γειτονικών της υποψήφιων χωρών, Δημοκρατίας της Τσεχίας, Σλοβακίας, Ουγγαρίας και Σλοβενίας, πληρούνται σε σαφώς μικρότερο ακόμη βαθμό από ό,τι οι αντίστοιχες προϋποθέσεις ολοκλήρωσης των αυστριακών με τις γερμανικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.
- (70) Προκειμένου να ανακτηθεί το κόστος δημιουργίας δικτύου διανομής που απαιτείται για την είσοδο στην αυστριακή αγορά μακροπρόθεσμου εφοδιασμού περαιτέρω διανομέων και μεγάλων πελατών, χρειάζεται να αποκτηθεί ένας ελάχιστος αριθμός πελατών. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι σημαντικό – εκτός από την κάλυψη των εξόδων που απαιτούνται για την είσοδο σε κάθε αγορά για τη δημιουργία ενός δικτύου πωλήσεων – το γεγονός ότι κάθε νεοεισερχόμενος στην αγορά προμηθευτής πρέπει να δημιουργήσει μια επαρκώς μεγάλη ομάδα ισοζυγίου προκειμένου να διατηρήσει σε ανεκτό επίπεδο τον κίνδυνο να υποχρεωθεί να αγοράζει ενέργεια εξισορρόπησης. Η εξισορρόπηση μεταξύ μη αναμενόμενων πλεονασμάτων ή ελλειμμάτων κατανάλωσης εντός μίας μεγάλης ομάδας ισοζυγίου είναι ευκολότερα εφικτή από ό,τι εντός της, αναγκαστικά μικρής, ομάδας ισοζυγίου κάποιου νεοεμφανιζόμενου ανταγωνιστή: ένας τέτοιος ανταγωνιστής έχει αναγκαστικά υψηλότερες ποσοστιαία ανάγκες σε ενέργεια εξισορρόπησης, που από άποψη υπολογισμού κόστους είναι πιο επισφαλής, ανάγκες που δεν μπορεί να καλύψει ο ίδιος, καθώς δεν διαθέτει παραγωγικό δυναμικό εντός της ζώνης εξισορρόπησης.

---

²⁵ Ανακοίνωση σχετικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς (υποσημείωση 10), αιτιολογική σκέψη 32. Σχετικά με την προτεινόμενη τροποποίηση της οδηγίας για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, βλ. αιτιολογική σκέψη (103).

- (71) Το γεγονός ότι το κόστος προμήθειας ενέργειας εξισορρόπησης και, ιδίως, ο κίνδυνος που συνδέεται με τις διακυμάνσεις του εν λόγω κόστους, συνιστά σημαντικό εμπόδιο εισόδου στην αγορά, αναφέρθηκε, στο πλαίσιο της έρευνας αγοράς της Επιτροπής, από τη συντριπτική πλειοψηφία των φορέων της αγοράς.
- (72) Ως περαιτέρω παράγοντας κόστους στην Αυστρία πρέπει να αναφερθεί ο κατακερματισμός της αγοράς και το μικρό μέγεθος των εταιριών που εκμεταλλεύονται το δίκτυο. Σε τοπικό επίπεδο, η γεωγραφική επικράτεια της Αυστρίας καλύπτεται από περισσότερες από 100 εταιρείες εκμετάλλευσης του δικτύου, κάθε μία εκ των οποίων χρεώνει διαφορετικά τέλη διόδου. Αυτό δυσχεραίνει την είσοδο στην αγορά νέων προμηθευτών, οι οποίοι δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες λεπτομερείς γνώσεις της αγοράς. Μολονότι πολλές μεγάλες βιομηχανικές επιχειρήσεις αγοράζουν συχνά ηλεκτρικό ρεύμα σε υψηλότερα επίπεδα δικτύου και, γι' αυτό το λόγο, πλήττονται λιγότερο από τον κατακερματισμό του δικτύου στο χαμηλότερο επίπεδο, αυτός ο κατακερματισμός των χαμηλότερων στρωμάτων της αγοράς εφοδιασμού μεγάλων πελατών συνιστά σημαντικό εμπόδιο εισόδου στην αγορά.
- (73) Περαιτέρω, για λόγους μάρκετινγκ, απαιτείται στο μίγμα ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται για τον εφοδιασμό μικρών πελατών να συμμετέχει ένα σημαντικό ποσοστό υδροηλεκτρικής ενέργειας. Στην συνολική αυστριακή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, η υδροηλεκτρική ενέργεια διαδραματίζει εξέχοντα ρόλο, με συμμετοχή σε ποσοστό υψηλότερο του 67%. Αυτό λειτουργεί, ιδίως στον τομέα του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια μικρών πελατών, ως πρόσθετο εμπόριο εισόδου στην αγορά. Σημαντικό τμήμα των αυστριακών μικρών πελατών αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στον εφοδιασμό του με «καθαρή» ενέργεια, δηλαδή με ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από εγχώριες υδροηλεκτρικές πηγές και όχι από ορυκτά καύσιμα ή πυρηνική ενέργεια. Οι αυστριακές επιχειρήσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, των οποίων το παραγωγικό δυναμικό αποτελείται κατά βάση από υδροηλεκτρικούς σταθμούς, έχουν έτσι, ιδίως στον τομέα του εφοδιασμού μικρών πελατών, πρόσθετα πλεονεκτήματα έναντι των αλλοδαπών ανταγωνιστών τους, οι οποίοι υποχρεώνονται να διασφαλίσουν τον εφοδιασμό τους με υδροηλεκτρική ενέργεια, αλλά και να δημιουργήσουν στο καταναλωτικό κοινό μία αντίστοιχη εικόνα για την επιχείρησή τους.
- (74) Όσον αφορά το κόστος ανάπτυξης δικτύου διανομής και το κόστος κτήσης πελατών που απαιτούνται για την είσοδο στην αγορά, μια μελέτη που εκπονήθηκε από την εταιρία Frontier Economics κατ' εντολή ενός εκ των μερών, εκτιμά ότι, όσον αφορά τους μεγάλους πελάτες, τα ανωτέρω έξοδα μπορούν, στην περίπτωση μιας σχετικά χαμηλής αύξησης της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος προς αυστριακούς μεγάλους πελάτες της τάξης του [0-5]*%, να αποδειχθούν μια βραχυπρόθεσμα έως μεσοπρόθεσμα κερδοφόρα επένδυση. Για το λόγο αυτό, η εφαρμογή της επονομαζόμενης δοκιμής SSNIP θα καταδείκνυε ότι η σχετική αγορά είναι ευρύτερη από αυτή της Αυστρίας. Σχετικά, πρέπει να σημειωθούν τα ακόλουθα.
- (75) Στη μελέτη της Frontier Economics, σε αντίθεση με ό,τι προβλέπεται στην επονομαζόμενη δοκιμή SSNIP, δεν αναλύεται επαρκώς το πως μια τιμολογιακή αύξηση της Incumbent (μιας υποτιθέμενα μονοπωλιακής επιχείρησης), την οποία θα ακολουθούσε φυγή πελατών προς έναν ή περισσότερους νεοεισερχόμενους στην αγορά ανταγωνιστές της, θα επηρέαζε την κερδοφορία της. Ακόμη κι εάν υποθεθεί ότι η είσοδος στην αγορά πραγματοποιούταν παράλληλα με μια μικρή, σταθερή αύξηση των τιμών της υποτιθέμενης μονοπωλιακής επιχείρησης της τάξης του 5-10% και αυτή έχανε, εξαιτίας τούτου, μερίδια στην αγορά, δεν αποδεικνύεται ότι η εν λόγω αύξηση

των τιμών δεν θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της κερδοφορίας της μονοπωλιακής επιχείρησης χάρη στη βελτίωση του περιθωρίου κέρδους της²⁶.

- (76) Σημαντική αδυναμία του μοντέλου της Frontier Economics αποτελεί, επίσης, το ό,τι δεν στηρίζεται επαρκώς σε πραγματικές τιμές ανταγωνισμού, αλλά ξεκινά από πλασματικές τιμές ανταγωνισμού²⁷. Αυτές οι πλασματικές τιμές υπερβαίνουν τις πραγματικές για δύο λόγους. Αφενός, η μελέτη εσφαλμένως εξομοιώνει τα επονομαζόμενα κόστη ευκαιρίας (που χρησιμεύουν ως βάση για την υποθετική εύρεση των τιμών του ανταγωνισμού στην αγορά μεγάλων πελατών) με τις τιμές του (χονδρ-)εμπορίου και δεν λαμβάνει υπόψη της ότι από την αγορά του (χονδρ-)εμπορίου προκύπτουν για τον πωλητή κόστη (ευκαιρίας) που υπερβαίνουν τα έξοδα παραγωγής (ή τα έξοδα κτήσης) και τα περιθώρια κέρδους που μπορεί να επιτύχει ο πωλητής²⁸. Εάν αυτά ληφθούν υπόψη, γίνεται φανερό ότι για τους αυστριακούς παραγωγούς η πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στην αγορά του (χονδρ-)εμπορίου είναι λιγότερο ελκυστική από την άμεση πώληση σε τελικούς καταναλωτές και, γι' αυτό το λόγο, υπερεκτιμάται η τιμή ανταγωνισμού για τον εφοδιασμό μεγάλων πελατών στην Αυστρία²⁹. Αφετέρου, από την έρευνα αγοράς της Επιτροπής προέκυψε ότι οι τιμές τελικού καταναλωτή στην αυστριακή αγορά μεγάλων πελατών πολλές φορές υπολείπονται των τιμών του (χονδρ-)εμπορίου. Επομένως, η μελέτη υπερεκτιμά τις πραγματικές τιμές ανταγωνισμού στην Αυστρία και μαζί και τις δυνατότητες κερδοφορίας, μετά από μια περαιτέρω αύξηση της τιμής, ενός νεοεισερχόμενου στην αγορά ανταγωνιστή.
- (77) Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς φορέων της αγοράς, και η υπόθεση που γίνεται από τα μέρη αναφορικά με την έκπτωση κτήσης που θα προσφέρουν οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά ανταγωνιστές δεν είναι ασφαλής. Από τους ισχυρισμούς των φορέων της αγοράς προκύπτει ως εξαιρετικά πιθανό το ενδεχόμενο αυτή η έκπτωση να είναι, στην πραγματικότητα, μεγαλύτερη από ό,τι εκτιμούν τα μέρη και, γι' αυτό, ακόμη και σύμφωνα με το μοντέλο – που βασίζεται σε υποθετικά δεδομένα – των μερών, η βραχυπρόθεσμα κερδοφόρος είσοδος στην αγορά να απαιτεί τιμολογιακές αυξήσεις που θα υπερβαίνουν κατά πολύ το 5%.³⁰

---

²⁶ Ανακοίνωση σχετικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς (υποσημείωση 10), αιτιολογική σκέψη 17.

²⁷ «Επειδή η αγορά των πελατών με «προσανατολισμό στην εξυπηρέτηση» βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο και, συνεπώς, οι ιστορικές τιμές του τελευταίου έτους (2002) δεν επιτρέπουν ασφαλή συμπεράσματα για τις τιμές που αναμένονται για φέτος και τα επόμενα έτη, ξεκινούμε με υποθετική προσέγγιση για τον καθορισμό των τιμών τιμής του ανταγωνισμού.» (Frontier Economics: Γνωμοδότηση για το ζήτημα της οριοθέτησης της αγοράς, σ. 61).

²⁸ Για λεπτομέρειες, βλ. αιτιολογική σκέψη (89).

²⁹ Αντιθέτως, αυτά τα έξοδα, τα οποία, με εξαίρεση τα τέλη CBT, επιβαρύνουν και τον αγοραστή, αυξάνουν όλα τα έξοδα αρμπιτράζ ενός νεοεισερχόμενου που θέλει να πουλήσει εμπορικά ηλεκτρική ενέργεια σε τελικούς πελάτες στην Αυστρία.

³⁰ Έτσι, η μελέτη της Frontier Economics για την εκτίμηση της κερδοφορίας νεοεισερχόμενων στην αγορά σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, με μονοετή διακράτηση του πελάτη όσον αφορά πελάτες με ετήσια κατανάλωση άνω των 100 GWh, λαμβάνει ως βάση ποσοστιαία έκπτωση κτήσης ύψους [<1]*%, ενώ όσον αφορά σε πελάτες με ετήσια κατανάλωση 4-20 GWh και 20-100 GWh, έκπτωση ύψους [<5]*%. Απαντώντας στο αίτημα της Επιτροπής για πληροφορίες στις 02.05.2003, τα μέρη επέκτειναν την έκπτωση κτήσης ύψους [<5]*% και στην ομάδα των μεγάλων πελατών με ετήσια κατανάλωση ύψους 0,1-4 GWh.

Αντιθέτως, από την έρευνα αγοράς της Επιτροπής σε επιχειρήσεις που, όσον αφορά τη ζώνη εξισορρόπησης «Ανατολή», αντιμετωπίζουν συνθήκες ανταγωνισμού συγκρίσιμες με αυτές των

(78) Συνοπτικά, μπορεί επομένως να ειπωθεί ότι εγείρονται σημαντικές αμφιβολίες όσον αφορά την πρακτική αξία και, ως εκ τούτου, τη βσιμότητα του σεναρίου της μελέτης της Frontier Economics, την οποία κατέθεσαν τα μέρη. Εάν, αντιθέτως, ληφθούν υπόψη ορισμένοι πρόσθετοι, ρεαλιστικοί παράγοντες, ως πιθανότερο εμφανίζεται το ενδεχόμενο πως αυξήσεις τιμών που θα ήταν εν μέρει κατά πολύ υψηλότερες από 5% και στις οποίες θα προέβαινε μια υποτιθέμενη μονοπωλιακή στην αγορά εφοδιασμού αυστριακών μεγάλων πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων επιχείρηση, θα αύξαναν σημαντικά την κερδοφορία της.

ε) Το επίπεδο των τελικών τιμών είναι στην Αυστρία πιο χαμηλό από ό,τι στα γειτονικά κράτη μέλη

(79) Σε όλα τα ανωτέρω εμπόδια εισόδου προστίθεται και το αποφασιστικής σημασίας γεγονός ότι το επίπεδο των τιμών στην αυστριακή αγορά εφοδιασμού μεγάλων πελατών υπολείπεται σημαντικά του επιπέδου των αντίστοιχων γερμανικών τιμών. Έτσι, η διαφορά των τιμών στον τομέα των βιομηχανικών πελατών το έτος 2001 ανερχόταν,

---

νεοεισερχόμενων στην αγορά, προέκυψαν μέσες τιμές που, στο ανώτερο πλαίσιο, υπερβαίνουν κατά 300%, 63%, 100% και 183% (για τις ομάδες πελατών >100 GWh, 20-100 GWh, 4-20 GWh και 0,1-4 GWh, αντίστοιχα) τις υποθέσεις της μελέτης της Frontier Economics. Ακόμη και στο κατώτερο πλαίσιο μόνο μια τιμή εμπίπτει στο πεδίο των υποθέσεων της μελέτης (ομάδα πελατών 20-100 GWh), ενώ οι τρεις άλλες τιμές βρίσκονται εν μέρει σαφώς πιο ψηλά (κατά 50%, 25% ή και 133% για τις ομάδες πελατών >100 GWh, 4-20 GWh και 0,1-4 GWh, αντίστοιχα). Επομένως, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι οι υποθέσεις της μελέτης όσον αφορά το εν λόγω κεντρικής σημασίας ζήτημα ανταποκρίνονται στις πραγματικές συνθήκες της αγοράς.

Σε απάντηση του αιτήματος της Επιτροπής για πληροφορίες της 02.05.2003, τα μέρη κατέθεσαν μια ανάλυση ευαισθησίας των αποτελεσμάτων της μελέτης όσον αφορά τα υψηλότερα έξοδα κτήσης. Αυτή η ανάλυση, ωστόσο, καταλήγει σε έξοδα κτήσης κατά 50% υψηλότερα από ό,τι εκείνα που λήφθηκαν αρχικά ως βάση. Όπως φάνηκε, αυτά σήμερα σαφώς υπολείπονται αυτών που προέκυψαν από την έρευνα αγοράς. Ακόμη και υπό αυτές τις υποθέσεις, ωστόσο, για τις ομάδες πελατών με ετήσια κατανάλωση 4-20 GWh και 20-100 GWh προκύπτει ότι για την επίτευξη κερδοφορίας απαιτείται αύξηση της τιμής άνω του 5%. Για την ομάδα των μεγάλων πελατών με κατανάλωση 0,1-4 GWh, για την επίτευξη κερδοφορίας από νεοεισερχόμενους στην αγορά, ακόμη και χωρίς καμία αύξηση των θεωρητικών εξόδων κτήσης στο πλαίσιο κάποιας ανάλυσης ευαισθησίας (τέτοιου είδους ανάλυση δεν διεξήχθη από τα μέρη), απαιτείται αύξηση των τιμών κατά περισσότερο από 5%. (Σημ.: για αυτή την ομάδα πελατών τα έξοδα κτήσης, σύμφωνα με την έρευνα της αγοράς, υπερβαίνουν κατά 133% -188% την τιμή που έθεσαν ως βάση τα μέρη. Αυτό σημαίνει ότι για την επίτευξη κερδοφορίας σε αυτή την ομάδα πελατών η αύξηση των τιμών θα πρέπει να υπερβαίνει σαφώς 10%.)

Από αυτό προκύπτει ότι μια κριτική θεώρηση των υποθέσεων της μελέτης της Frontier Economics οδηγεί στο συμπέρασμα ότι θα απαιτούνταν τιμολογιακές αυξήσεις πολύ ανώτερες του 5% ώστε η είσοδος στην αγορά σύμφωνα με το μοντέλο Frontier Economics να καταστεί βραχυπρόθεσμα κερδοφόρα.

Παρατήρηση σχετικά με την έρευνα αγοράς: η Επιτροπή ρώτησε σχετικά 7 επιχειρήσεις, οι οποίες είναι αρκετά εξοικειωμένες με την κατάσταση της αγοράς στην Αυστρία, ενώ, επιπλέον, λειτουργούν υπό συνθήκες αγοράς όσον αφορά τη ζώνη εξισορρόπησης «Ανατολή» που είναι συγκρίσιμες με εκείνες που αντιμετωπίζουν οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά. Επρόκειτο για τις γερμανικές επιχειρήσεις E.On και EnBW, την ελβετική επιχείρηση Atel, τους προμηθευτές της Δυτικής Αυστρίας, TIWAG και VKW, καθώς και για τις επιχειρήσεις MyElectric και Ökostrom, που δραστηριοποιούνται μόνο στο κατώτερο στρώμα πελατών. Η Επιτροπή έλαβε απαντήσεις από τις έξι από αυτές τις επτά επιχειρήσεις, οι οποίες εν μέρει γνωστοποίησαν ένα ανώτερο και ένα κατώτερο πλαίσιο εκπτώσεων για τη μονοετή κτήση πελατών από νεοεισερχόμενους στην αγορά. Η σχετικά ερώτηση ήταν: «Ποια είναι σύμφωνα με την εμπειρία σας η έκπτωση κτήσης για το πρώτο έτος που θα πρέπει να παράσχει σήμερα ένας προμηθευτής όπως η εταιρία σας για το ίδιο προϊόν ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να ωθήσει έναν πελάτη στη ζώνη APG να αλλάξει τον μέχρι τότε προμηθευτή του; Παρακαλείσθε να αναφέρεται αυτή την έκπτωση ως % επί της καθαρής τιμής ηλεκτρικής ενέργειας (χωρίς έξοδα διόδευσης και προσαυξήσεις).»

σύμφωνα με τα στοιχεία των μερών, σε περίπου 20%, ενώ στα νοικοκυριά ήταν περίπου διπλάσια³¹.

- (80) Τα μέρη, τοποθετούμενα επί των αιτιάσεων της Επιτροπής, καθώς και κατά την ακρόαση, ισχυρίστηκαν ότι οι τιμές τελικού καταναλωτή στην Αυστρία και στη Γερμανία έχουν εξισωθεί σε μεγάλο βαθμό. Ωστόσο, τα μέρη δεν παρέθεσαν συγκεκριμένες αποδείξεις για αυτόν τον ισχυρισμό τους, ο οποίος έρχεται σε αντίθεση με τις δηλώσεις άλλων φορέων της αγοράς. Η Επιτροπή αξιολόγησε τα στοιχεία μεγάλων πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων σχετικά με τις καθαρές τιμές ενέργειας που πλήρωσαν οι ίδιοι στο διάστημα 2000 έως 2003. Από τη στατιστική αξιολόγηση αυτών των στοιχείων προκύπτει ότι, όσον αφορά τους ερωτηθέντες φορείς της αγοράς, το επίπεδο των τιμών στην Αυστρία δεν έχει μεταβληθεί σημαντικά από τα τέλη του 2001. Κατά μέσο όρο, το επίπεδο των τιμών μειώθηκε σημαντικά το 2001, και, συγκεκριμένα, κατά 15% περίπου όσον αφορά τους μεγάλους πελάτες και κατά 20% περίπου όσον αφορά τους μικρούς περαιτέρω διανομείς. Το 2002, σημείωσε και πάλι μια ελαφρά μείωση (όσον αφορά τους μεγάλους πελάτες κατά περίπου 0-5 %, ενώ όσον αφορά τους μικρούς περαιτέρω διανομείς κατά περίπου 5-10 %). Το 2003, σημείωσε, κατά μέσο όρο, μια μικρή αύξηση, τόσο όσον αφορά τους μεγάλους πελάτες όσο και όσον αφορά τους μικρούς περαιτέρω διανομείς, κατά 2-5 % περίπου. Αυτό, σε συνδυασμό με τα προαναφερθέντα στοιχεία των μερών σχετικά με το επίπεδο των τιμών στην Αυστρία το 2001, σημαίνει ότι το επίπεδο των τιμών στην Αυστρία πρέπει να εξακολουθεί να υπολείπεται κατά πολύ του αντίστοιχου στη Γερμανία, δεδομένου ότι τα μέρη δεν αναφέρθηκαν σε οποιαδήποτε μια μείωση τιμών στη Γερμανία.
- (81) Ένας σημαντικός λόγος για το διαφορετικό επίπεδο τιμών είναι το χαμηλότερο μέσο κόστος παραγωγής των αυστριακών υδροηλεκτρικών σταθμών παραγωγής ενέργειας. Τα μέρη το αρνούνται αυτό, με το επιχείρημα ότι οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί δεν είναι πάντοτε αποδοτικότεροι από άποψης κόστους, γιατί, σε σύγκριση με άλλους σταθμούς παραγωγής ενέργειας, έχουν υψηλό κόστος κεφαλαίου. Ωστόσο, το εν λόγω επιχείρημα δεν είναι βάσιμο για τους ακόλουθους λόγους.
- (82) Ένα μεγάλο τμήμα της αυστριακής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας βασίζεται στην υδροηλεκτρική ενέργεια. Αυτό ισχύει σε ιδιαίτερο βαθμό για την Verbund, στην οποία η υδροηλεκτρική ενέργεια αντιστοιχεί σε [περίπου 90]*% της συνολικά παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. [Περισσότερο από τα δύο τρίτα]* της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από υδροηλεκτρικούς σταθμούς παραγωγής ενέργειας της Verbund προέρχεται από σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής εκτρεπόμενης ροής, ενώ [λιγότερο από το ένα τρίτο]* παράγεται σε σταθμούς συσσώρευσης ενέργειας. Από τα στοιχεία που κατέθεσαν τα μέρη σχετικά με τη δομή των εξόδων των υδροηλεκτρικών σταθμών παραγωγής ενέργειας, προκύπτει ότι οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής εκτρεπόμενης ροής αποσβένονται σε χρονικό διάστημα [...]* ετών. Επειδή [ένα σαφώς μεγαλύτερο τμήμα]* της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής εκτρεπόμενης ροής της Verbund παράγεται σε σταθμούς που η ηλικία τους είναι μεγαλύτερη από [...]*, το μεγαλύτερο τμήμα της παραγόμενης από την Verbund υδροηλεκτρικής ενέργειας παράγεται με εξαιρετικά χαμηλό κόστος. Ένα επιπλέον ποσοστό [...]*% του δυναμικού των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής εκτρεπόμενης ροής της Verbund θα έχει αποσβεστεί πλήρως μέχρι το έτος [...]*. Από στοιχεία της Verbund προκύπτει επίσης ότι οι σταθμοί συσσώρευσης ενέργειας εμφανίζουν διάρκεια απόσβεσης [...]* ετών. [...]* της παραγωγής από

---

³¹ Παρουσίαση «Österreichische Stromlösung», Jänner 2002, σ. 9. Τιμές για κατανάλωση από 24 GWh/έτος. Πηγή: Eurostat, Διεθνείς Ρυθμιστικές Αρχές.

σταθμούς συσσώρευσης ενέργειας της Verbund παράγεται από σταθμούς συσσώρευσης ενέργειας που η ηλικία τους είναι μεγαλύτερη από [...] ετή. Επίσης, [...] του δυναμικού των σταθμών συσσώρευσης ενέργειας της Verbund θα έχει αποσβεσθεί πλήρως έως το [...]. Αντιθέτως, λιγότερο από [10-30%] της παραγωγής από σταθμούς συσσώρευσης ενέργειας της Verbund προέρχεται από σταθμούς ενέργειας που κατασκευάστηκαν κατά τα [...] τελευταία έτη.

- (83) Ως πρόσθετος εν δυνάμει ευνοϊκός παράγοντας κόστους στους νεότερους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής εκτρεπόμενης ροής (καθώς και σε έναν θερμικό σταθμό παραγωγής ενέργειας) υπάρχει για τη Verbund η δυνατότητα να αξιώσει την αντιστάθμιση του επονομαζόμενου «λανθάνοντος κόστους» (Stranded Costs)³².
- (84) Για αυτούς τους λόγους, πρέπει να θεωρηθεί ότι η Verbund, ως ο βασικός παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας στην Αυστρία, διαθέτει μια αποδοτική βάση κόστους παραγωγής. Η διαπίστωση αυτή ισχύει εξίσου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συνολικά στην Αυστρία.
- (85) Τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση ισχυρίζονται περαιτέρω ότι από την απελευθέρωση της αγοράς και μετά οι χονδρεμπορικές τιμές στην Αυστρία έχουν συγκλίνει με τις αντίστοιχες γερμανικές. Από τις χονδρεμπορικές τιμές που γνωστοποίησε η Platts, προκύπτει οι διαφορές στις τιμές μειώθηκαν και άλλο κατά το 2002, πλησιάζοντας κατά πολύ τις γερμανικές τιμές. Τα μέρη συνάγουν εξ αυτού ότι το επίπεδο των τιμών στην Αυστρία δεν αποτελεί εμπόδιο για την είσοδο στην αγορά.
- (86) Κατά την έρευνα της γεωγραφικής οριοθέτησης δεν μπορεί ωστόσο να ληφθεί ως βάση η τιμή κτήσης, δηλαδή η χονδρεμπορική τιμή. Πολλοί από τους πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας έχουν βεβαίως συμφωνήσει στις συμβάσεις τους προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με τους προμηθευτές τους τιμαριθμικές ρήτρες που αναφέρονται στο επίπεδο των χονδρεμπορικών τιμών. Η τελική τιμή, όμως, δεν είναι ταυτόσημη με την χονδρεμπορική τιμή.
- (87) Όπως αναφέρθηκε, οι τιμές τελικού καταναλωτή από την απελευθέρωση και μετά υπολείπονται σαφώς των αντίστοιχων τιμών στα γειτονικά κράτη μέλη. Όσον αφορά τις τιμές για τους μικρούς πελάτες, αυτό δεν το αρνούνται ούτε τα μέρη. Στα αρχικά στάδια της απελευθέρωσης των αγορών, οι τελικές τιμές παρουσίασαν αισθητή πτώση, ιδίως στον τομέα του εφοδιασμού μεγάλων πελατών. Οι τελικές τιμές δεν ακολούθησαν τον ίδιο αυξητικό ρυθμό που παρουσιάστηκαν κατά τα τελευταία έτη στις χονδρεμπορικές τιμές στην Αυστρία. Οι τελικές τιμές εξακολουθούν να υπολείπονται των αντίστοιχων τιμών στα γειτονικά κράτη μέλη.

---

³² Για την αντιστάθμιση των αυξημένων εξόδων από μη κερδοφόρες εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, τα οποία πραγματοποιήθηκαν με την προσδοκία της περαιτέρω διατήρησης μονοπωλιακών δικαιωμάτων, καθώς και εξαιτίας υποχρεώσεων που είχαν επιβληθεί και εγγυήσεων καλής λειτουργίας που είχαν παραχωρηθεί («λανθάνον κόστος»), η οδηγία για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας παρέχει για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα τη δυνατότητα παροχής ενισχύσεων. Την κατ' αρχήν έγκρισή της για τέτοιες επιδοτήσεις ύψους έως 560 εκατομμυρίων ευρώ για μια σειρά από σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής εκτρεπόμενης ροής και ένα θερμικό σταθμό παραγωγής ενέργειας της Verbund χορήγησε η Επιτροπή με απόφαση της 25ης Ιουλίου 2001 στην υπόθεση Κρατική Ενίσχυση αριθ. N34/99 – Αυστρία, αντιστάθμιση του λανθάνοντος κόστους. Τα μέρη τονίζουν σχετικά ότι στην Αυστρία η υλοποίηση αυτής της απόφασης είναι απίθανη. Ωστόσο, ακόμη και ένας μερικός περιορισμός του κινδύνου των εξόδων παραγωγής επενεργεί ευνοϊκά στο κόστος.

- (88) Τα μέρη της συγκέντρωσης προβάλλουν το επιχείρημα ότι αυτή η κατάσταση οφείλεται στον ανταγωνισμό εκτόπισης που άρχισε αμέσως μετά την απελευθέρωση και μπορεί να έχει μεταβατικό και μόνο χαρακτήρα, καθώς, σε διαφορετική περίπτωση, θα έπρεπε, από οικονομικής άποψης, να είναι βραχυπρόθεσμα περισσότερο συμφέρον για τους αυστριακούς παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας να διαθέτουν ηλεκτρική ενέργεια στις υπερεθνικές εμπορικές αγορές, παρά να προμηθεύουν αυστριακούς τελικούς καταναλωτές σε ενδεχομένως χαμηλότερες τιμές (αρμπιτράζ).
- (89) Κατ' αρχάς, πρέπει να σημειωθεί σχετικά ότι, σε περίπτωση που οι αγορές είχαν ήδη ολοκληρωθεί, το ανωτέρω επιχείρημα των μερών θα έπρεπε να ισχύει και για τη Γερμανία και, επομένως, το επίπεδο των τιμών στις αγορές τελικών καταναλωτών της Γερμανίας θα έπρεπε, επίσης, να έχει πέσει για κάποια μεταβατική περίοδο κάτω από τις εμπορικές τιμές. Αυτό ωστόσο δεν συμβαίνει και ούτε τα μέρη ισχυρίζονται κάτι τέτοιο. Όσον αφορά τις εξελίξεις που αναμένονται στο εγγύς μέλλον, αυτή η επιχειρηματολογία των μερών δεν είναι βάσιμη για τους ακόλουθους λόγους.
- (90) Αφενός, διότι και η πώληση ενέργειας σε εμπορικές αγορές συνεπάγεται σημαντικά έξοδα και κινδύνους. Οι αυστριακές επιχειρήσεις διανομής ενέργειας οφείλουν να υπολογίζουν ότι για την εμπορική εξαγωγή ενέργειας θα επιβαρυνθούν με έξοδα μεταφοράς, τα οποία συντίθενται από τέλη διόδου, έξοδα δικτύου και, όσον αφορά την εξαγωγή από την Αυστρία, τέλη CBT, ύψους, επί του παρόντος, 0,5 ευρώ/MWh. Η διάθεση ενέργειας στις εμπορικές αγορές, παραδείγματος χάρη, της Γερμανίας, βαρύνεται, επιπλέον, και με διοικητικά έξοδα, καθώς και με διάφορα συναλλακτικά έξοδα (π.χ. χρηματιστηριακά τέλη διαπραγμάτευσης). Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η ζήτηση και οι τιμές στις εμπορικές αγορές παρουσιάζουν πολύ υψηλότερη μεταβλητότητα από ό,τι η ζήτηση και οι τιμές στις συναλλαγές με τελικούς καταναλωτές, καθώς και το ό,τι στις εμπορικές αγορές ενυπάρχει, όπως αποδεικνύει το παράδειγμα της Enrgon, πολύ υψηλότερος κίνδυνος επισφαλειών. Τα γεγονότα αυτά προφανώς λαμβάνονται υπόψη και από τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση. Κατά την προφορική ακρόαση, ανέφεραν ως βασικό κίνητρο της EnergieAllianz για την επίδικη συγκέντρωση, την προσπάθειά της να μειώσει την εξάρτησή της από τις «ασταθείς διεθνείς εμπορικές αγορές».
- (91) Αφετέρου, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις της Επιτροπής, οι αυστριακές επιχειρήσεις εμφανίζουν μια έντονη τάση να κρατούν τους πελάτες τους στη βασική περιοχή εφοδιασμού τους. Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι οι αυστριακοί προμηθευτές κρατιδίων ελέγχονται πλειοψηφικά από περιφερειακούς δημόσιους οργανισμούς. Αυτή η στρατηγική δικαιολογείται και από οικονομική άποψη, δεδομένου ότι η πυκνότητα πελατών σε ορισμένη περιοχή επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό το κόστος διανομής ενέργειας στην εν λόγω περιοχή. Αυτή η γενική επιχειρησιακή στρατηγική των αυστριακών επιχειρήσεων διανομής ενέργειας, την οποία, έως ένα βαθμό, εφαρμόζει και η Verbund όσον αφορά τους αυστριακούς πελάτες «της», θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται και μετά τη συγκέντρωση, αποτελώντας κίνητρο για να κρατηθούν οι αυστριακοί πελάτες ακόμη και σε πολύ χαμηλές τιμές. Ενώπιον της Επιτροπής, μάλιστα, υποστηρίχθηκε ότι το γεγονός αυτό από μόνο του, αλλά και οι πιο στενοί δεσμοί με τους πελάτες που αυτό δημιουργεί, συνιστά ένα ακόμη εμπόδιο για την είσοδο στην αγορά.
- (92) Τέλος, πρέπει να σημειωθεί και το ό,τι οι αυστριακές επιχειρήσεις διαθέτουν υψηλές δυνατότητες ίδιας παραγωγής με χαμηλό κόστος, γεγονός που δεν επιτρέπει τον σαφή συσχετισμό του κόστους κτήσης των αυστριακών επιχειρήσεων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας με τις τιμές στις εμπορικές αγορές.

- (93) Για τους προαναφερθέντες λόγους, δεν μπορεί, επομένως, να θεωρηθεί ότι η εξέλιξη των τιμών για τους τελικούς καταναλωτές και των τιμών για τον εφοδιασμό μικρών περαιτέρω διανομέων στην Αυστρία και τη Γερμανία, θα καθορίζεται, εντός ευλόγου χρόνου, από ομοιογενείς παράγοντες, ακόμη και εάν το κόστος που εκπροσωπούν οι εμπορικές τιμές παρουσιάζει παρόμοια πορεία. Αυτό δεν αντιφάσκει προς το γεγονός ότι οι αυστριακές επιχειρήσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων και των μερών της συγκέντρωσης, προσπαθούν, για εμπορικούς λόγους, να διευρύνουν το περιθώριο κέρδους τους, εξαρτώντας, κατά το δυνατόν, τις τιμές τους προς τελικούς καταναλωτές από την εξέλιξη των εμπορικών τιμών, που τα τελευταία δύο έτη έχουν σημειώσει σαφή αύξηση.
- (94) Σύμφωνα με τα ανωτέρω, το χαμηλότερο επίπεδο τιμών στην Αυστρία λειτουργεί συνολικά ως εμπόδιο εισόδου στην αγορά. Αυτό επιβεβαιώθηκε και από μεγάλο αριθμό ήδη δραστηριοποιούμενων, αλλά και εν δυνάμει ανταγωνιστών των μερών, που ρωτήθηκαν στο πλαίσιο της έρευνας αγοράς.

στ) Ειδικά ζητήματα σχετικά με τη γεωγραφική οριοθέτηση της αγοράς των μικρών πελατών

- (95) Όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά εφοδιασμού μικρών πελατών, τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση ισχυρίστηκαν ότι αυτή η αγορά στην Αυστρία παρουσιάζει ακόμη έντονα τοπικά και περιφερειακά χαρακτηριστικά. Πράγματι, αυτός ο τομέας απελευθερώθηκε μόλις τον Οκτώβριο του 2001 και τα ποσοστά αλλαγής προμηθευτή των μικρών πελατών είναι ακόμη χαμηλά, με αποτέλεσμα η πλειοψηφία των αυστριακών μικρών πελατών να εξακολουθεί να προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια από τους βασικούς τοπικούς και περιφερειακούς διανομείς. Τα μέρη από το γεγονός αυτό συμπεραίνουν ότι ο παραδοσιακός τομέας εφοδιασμού κάθε αυστριακού περαιτέρω διανομέα αποτελεί ακόμη μια γεωγραφικά χωριστή σχετική αγορά εφοδιασμού μικρών πελατών.
- (96) Κάποια στοιχεία των μερών σχετικά με τη συμπεριφορά αλλαγής προμηθευτή των δικών τους πελατών, ωστόσο, αποδεικνύουν ότι υπάρχουν πελάτες που μετακινούνται προς άλλους αυστριακούς περιφερειακούς προμηθευτές και, ιδίως, προς νέους προμηθευτές, όπως η Switch (μια θυγατρική εταιρεία της EnergieAllianz), η MyElectric και η Unseere Wasserkraft, καθώς και προς επιχειρήσεις του τομέα της οικολογικής ηλεκτρικής ενέργειας που δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την Αυστρία ή στην περιοχή της ζώνης εξισορρόπησης «Ανατολή». Σε αυτό προστίθεται το γεγονός ότι οι μικροί πελάτες ενώνονται σε διαπεριφερειακές ενώσεις αγοραστών και προμηθεύονται την ηλεκτρική ενέργεια που χρειάζονται σε διαπεριφερειακό, πλην αποκλειστικά εγχώριο, επίπεδο³³. Αυτό καταδεικνύει ότι, μολονότι διαπιστώνεται μια τάση ολοκλήρωσης των αγορών εφοδιασμού μικρών πελατών της Αυστρίας, αυτό δεν οδηγεί στο άνοιγμα της αγοράς πέρα από τα αυστριακά σύνορα.

ζ) Συμπέρασμα

- (97) Γι' αυτούς τους λόγους, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι αγορές εφοδιασμού μεγάλων πελατών, μικρών περαιτέρω διανομέων και μικρών πελατών δεν υπερβαίνουν, από γεωγραφικής άποψης, την επικράτεια της Αυστρίας.

---

³³ Είναι ελάσσονος σημασίας το εάν αυτές οι ομάδες μικρών πελατών ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να εντάσσονται στο κατώτερο τμήμα της αγοράς των μεγάλων πελατών ή εάν πρέπει να εξακολουθήσουν να εντάσσονται στην αγορά των μικρών πελατών. Στα εσωτερικά έγγραφα των μερών υπάρχουν αναφορές ότι προσπαθούν να διατηρήσουν αυτούς τους πελάτες στην αγορά των μικρών πελατών.

2. Η αγορά εφοδιασμού αυστριακών περιφερειακών διανομέων θα μπορούσε να υπερβαίνει τα όρια της Αυστρίας

- (98) Σύμφωνα με την άποψη των μερών, η αγορά εφοδιασμού των μεγάλων περιφερειακών περαιτέρω διανομέων εκτείνεται γεωγραφικά πέρα από την Αυστρία. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ωστόσο, αυτό το ερώτημα δεν χρειάζεται να απαντηθεί.
- (99) Το γεγονός ότι οι αυστριακοί προμηθευτές κρατιδίων παραδοσιακά καλύπτουν, κατά βάση, από τη Verbund τις ανάγκες τους σε ηλεκτρική ενέργεια που δεν καλύπτονται από τη δική τους παραγωγή, συνηγορεί, κατ' αρχάς, υπέρ μιας περιορισμένης στην αυστριακή επικράτεια γεωγραφικής οριοθέτησης της αγοράς. Στο ίδιο συμπέρασμα οδηγεί και το γεγονός του σημαντικής έκτασης αλληλοεφοδιασμού που λαμβάνει χώρα μεταξύ των εταιρειών κρατιδίων. Μόνο από την απελευθέρωση της αγοράς και μετά, δραστηριοποιήθηκαν ως προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και αλλοδαπές επιχειρήσεις και έμποροι ηλεκτρικής ενέργειας. Μεμονωμένοι προμηθευτές κρατιδίων ισχυρίστηκαν ότι εξαιτίας των ζητούμενων ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας, του χαμηλότερου επιπέδου τιμών στην Αυστρία και της ανάγκης υψηλού ποσοστού συμμετοχής υδροηλεκτρικής ενέργειας στη συνολική ενέργεια με την οποία εφοδιάζονται οι μικροί πελάτες, εξακολουθούν να εξαρτώνται σε υψηλό βαθμό από τις παραδόσεις της Verbund.
- (100) Σε αντίθετα συμπεράσματα οδηγούν στοιχεία που συνηγορούν υπέρ μιας γεωγραφικής αγοράς που υπερβαίνει τα σύνορα της Αυστρίας. Τα μέρη δήλωσαν ότι το 2002 ο εφοδιασμός των περιφερειακών προμηθευτών που έχουν συγχωνευθεί στην EnergieAllianz πραγματοποιήθηκε σε ποσοστό [>60]*% από μη αυστριακούς προμηθευτές. Μόνον το [<30]*% περίπου των αγοραστικών αναγκών της EnergieAllianz καλύφθηκε από τη Verbund, ενώ το [<15]*% καλύφθηκε από άλλους αυστριακούς προμηθευτές. Δεδομένου ότι η EnergieAllianz παρουσιάζει χαμηλές σχετικά πωλήσεις σε εμπορικές αγορές, μπορεί να θεωρηθεί ότι σημαντικό μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας που διαθέτει σε πελάτες της χωρίς να το παράγει η ίδια, προέρχεται από αλλοδαπούς προμηθευτές. Και άλλοι αυστριακοί περιφερειακοί διανομείς προμηθεύονται σημαντικό μέρος της διανεμόμενης από αυτούς ηλεκτρικής ενέργειας από μη αυστριακούς προμηθευτές. Αυτό ισχύει κυρίως όσον αφορά τις TIWAG και VKW, των οποίων οι περιοχές εφοδιασμού ανήκουν τεχνικά στο γερμανικό μπλοκ εξισορρόπησης και οι οποίες παραδοσιακά προμηθεύονται μεγάλες ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας από τη Γερμανία.
- (101) Η απάντηση, εξάλλου, στο ερώτημα σχετικά με τη γεωγραφική οριοθέτηση της αγοράς των περιφερειακών διανομέων παρέλκει, δεδομένου ότι και εάν ακόμη η εν λόγω αγορά περιορίζεται στην Αυστρία, η παρούσα συγκέντρωση δεν θα δημιουργήσει ούτε θα ενισχύσει κάποια δεσπόζουσα θέση σε αυτή την αγορά.

3. Μια νοητή αγορά παροχής ενέργειας εξισορρόπησης θα περιοριζόταν από γεωγραφική άποψη στη ζώνη εξισορρόπησης «Ανατολή»

- (102) Εάν υποτεθεί ότι η παροχή ενέργειας εξισορρόπησης αποτελεί αυτόνομη σχετική αγορά, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η γεωγραφική έκταση αυτής της αγοράς περιορίζεται στη ζώνη εξισορρόπησης. Σύμφωνα με τους κανονισμούς για τα ευρωπαϊκά δίκτυα μεταφοράς, ενέργεια εξισορρόπησης στην Αυστρία μπορεί να παρασχεθεί μόνο εντός μιας ζώνης εξισορρόπησης. Επί του παρόντος, δεν είναι δυνατή η μεταφορά του, αποφασιστικού από άποψη κόστους, παράγοντα της ενέργειας λεπτών της ενέργειας εξισορρόπησης πέρα από τα όρια μιας ζώνης εξισορρόπησης. Παρά τις

διαπραγματεύσεις που διεξάγονται αυτή τη στιγμή για το άνοιγμα της ζώνης εξισορρόπησης «Ανατολή» προς τη Γερμανία, δεν αναμένεται ότι αυτή η κατάσταση θα αλλάξει βραχυπρόθεσμα. Ως εκ τούτου, στην προκειμένη περίπτωση, η ζώνη εξισορρόπησης «Ανατολή», για την οποία η Verbund είναι υπεύθυνη, θα αποτελούσε τη σχετική γεωγραφική αγορά.

4. Επιπτώσεις των μέτρων απελευθέρωσης

(103) Είναι πολύ πιθανό να θεσπιστούν σύντομα μια νέα οδηγία για την ηλεκτρική ενέργεια και ένας κανονισμός σχετικά με τη διασυνοριακή εμπορία ενέργειας.³⁴ Προβλέπεται, μάλιστα, ότι έως την 1η Ιουλίου 2004 θα έχουν τεθεί σε ισχύ ορισμένα βασικά σημεία αυτής της νομοθετικής δέσμης, ενώ έως την 1η Ιουλίου 2007 θα έχουν τεθεί σε ισχύ και ορισμένες ακόμη διατάξεις. Η εν λόγω νομοθετική δέσμη περιλαμβάνει μια σειρά διατάξεων, για τις οποίες πιστεύεται ότι, σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, θα διευκολύνουν αισθητά την είσοδο αλλοδαπών προμηθευτών στις αγορές. Πρόκειται κυρίως για κανόνες σχετικά με την πρόσβαση στο δίκτυο, για την ενίσχυση των μέτρων διαχωρισμού, καθώς και για εναρμονισμένες ρυθμίσεις σχετικά με τη διασυνοριακή μεταγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Σε αυτό το γεγονός γίνεται αναφορά στο πλαίσιο της αξιολόγησης των δεσμεύσεων, στο κεφάλαιο VIII.

Δ. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

1. Η συγκέντρωση οδηγεί στη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης στην αγορά του εφοδιασμού μεγάλων πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων

(104) Η επίδικη συγκέντρωση οδηγεί στη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης των μετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων στην αγορά ή στις αγορές εφοδιασμού μεγάλων πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων με ηλεκτρική ενέργεια στην Αυστρία.

---

³⁴ Βλ. κοινή θέση (ΕΚ) αριθ. 5/2003 της 3ης Φεβρουαρίου 2003, καθορισμένη από το Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας όσον αφορά την έκδοση της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 96/92/ΕΚ *Επίσημη Εφημερίδα Αριθ. C 050 E της 04/03/2003 σ. 0015 – 0035, καθώς και τελευταία*: Νομική απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την Κοινή Θέση του Συμβουλίου όσον αφορά την έκδοση της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 96/92/ΕΚ (15528/2/202 – C50034/2003 – 2001/0077(COD)) της 4ης Ιουνίου 2003 (P5_TA-PROV (2003)0242).

Κοινή Θέση (ΕΚ) αριθ. 4/2003 της 3ης Φεβρουαρίου 2003, καθορισμένη από το Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας όσον αφορά την έκδοση της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις συνθήκες πρόσβασης στο δίκτυο για τη διασυνοριακή εμπορία ηλεκτρικού ρεύματος (κείμενο σημαντικό για τον ΕΟΧ) *Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 050 E της 04/03/2003 S. 0001 – 0014, καθώς και τελευταία*: Νομική απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την Κοινή Θέση του Συμβουλίου όσον αφορά την έκδοση της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις συνθήκες πρόσβασης στο δίκτυο για τη διασυνοριακή εμπορία ηλεκτρικού ρεύματος (15527/2/2002 – C-5-0036/2003 – 2001/0078(COD)) της 4ης Ιουνίου 2003 (P5_TA-PROV (2003)0244).

(105) Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έχει ορίσει τη δεσπόζουσα θέση ως την κατάσταση οικονομικής ισχύος μιας επιχείρησης, που της δίνει την εξουσία να εμποδίζει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, παρέχοντάς της τη δυνατότητα να συμπεριφέρεται σε σημαντική έκταση ανεξάρτητα έναντι των ανταγωνιστών της, των πελατών της και, τελικά, των καταναλωτών. Μια τέτοια θέση δεν αποκλείει την ύπαρξη κάποιου ανταγωνισμού, αλλά δίνει στην επιχείρηση που την κατέχει τη δυνατότητα, αν όχι να αποφασίζει, τουλάχιστον να επηρεάζει σημαντικά τις συνθήκες υπό τις οποίες θα αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός αυτός και, εν πάσει περιπτώσει, τη δυνατότητα να συμπεριφέρεται σε μεγάλο βαθμό, χωρίς να πρέπει να λάβει υπόψη της τις συνθήκες αυτές και χωρίς παρόλα αυτά να ζημιώνεται από τη συμπεριφορά αυτή.

(106) Η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης μπορεί να προκύπτει από πολλούς παράγοντες, οι οποίοι εξεταζόμενοι μεμονωμένα δεν είναι κατ' ανάγκη καθοριστικοί, μεταξύ των οποίων όμως η ύπαρξη σημαντικών μεριδίων αγοράς έχει μεγάλη σημασία. Ισχυρή ένδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης είναι εξάλλου η σχέση μεταξύ των μεριδίων αγοράς που κατέχουν οι μετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις και αυτών που κατέχουν οι ανταγωνιστές τους, ιδίως αυτοί που ακολουθούν³⁵.

a) Η συγκέντρωση οδηγεί σε εξαιρετικά υψηλά κοινά μερίδια αγοράς των Verbund/EnergieAllianz

(107) Η συγκέντρωση οδηγεί, κατ' αρχάς, σε εξαιρετικά υψηλά κοινά μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε αυτήν, γεγονός που, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, αποτελεί καθ' εαυτό ένδειξη περί της δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης³⁶.

(108) Η δομή της αγοράς εφοδιασμού μεγάλων πελατών προκύπτει από τον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 2
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σε ειδικούς αγοραστές το 2001

Προμηθευτής	Πωλήσεις (GWh)	Μερίδιο αγοράς
Verbund	[1.500-3.500]*	[5-15%]*
BEWAG	[0-2.000]*	[0-10%]*
Energie AG OÖ	[1.500-3.500]*	[5-15%]*
EVN	[1.500-3.500]*	[5-15%]*
Linz Strom AG	[0-2.000]*	[0-10%]*
Wienstrom	[3.500-7.000]*	[15-25%]*
EnergieAllianz συνολικά	[10.500-13.000]*	[45-55%]*
STEWAG-STEG	[1.500-3.500]*	[5-15%]*
KELAG	[0-2.000]*	[0-10%]*
Salzburg AG	[0-2.000]*	[0-10%]*
TIWAG	[0-2.000]*	[0-10%]*
VIW/VKW	[0-2.000]*	[0-10%]*

³⁵ Απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 1979 στην υπόθεση 85/76 – *Hoffmann-La Roche κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1979, σ. 461 (αιτιολογική σκέψη 39), βλέπε επίσης και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Μαρτίου 1999 στην υπόθεση T-102/96 – *Gencor κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1999, σ. II-753 (αιτιολογικές σκέψεις 201 και 202).

³⁶ Απόφαση *Hoffmann-La Roche* (υποσημείωση 32), αιτιολογική σκέψη 39.

Λοιποί	[0-2.000]*	[0-10%]*
Σύνολο	24.900	100,0%

Πηγή: Στοιχεία που υπέβαλε η Verbund σε απάντηση του αιτήματος παροχής πληροφοριών της 28ης Φεβρουαρίου 2003

- (109) Όσον αφορά τον εφοδιασμό μεγάλων πελατών, η Verbund κατέκτησε το 2001 μερίδιο αγοράς ύψους [5-15]*%. Το μερίδιο αγοράς των επιχειρήσεων της EnergieAllianz ανερχόταν σε [45-55]*%. Επομένως, οι εταιρείες που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατέκτησαν από κοινού άμεσα μερίδιο αγοράς ύψους [55-65]*%. Επιπλέον, η STEWEAG-STEG, η οποία ελέγχεται από κοινού από την Verbund και την ESTAG, κατείχε μερίδιο αγοράς ύψους [5-15]*%. Όλοι οι υπόλοιποι ανταγωνιστές κατείχαν μερίδια αγοράς κάτω του 10%.³⁷
- (110) Η δομή της αγοράς εφοδιασμού μικρών περαιτέρω διανομέων εμφανίζεται, σύμφωνα με τις έρευνες της Επιτροπής, ως ακολούθως:

Πίνακας 3

Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σε μικρούς περαιτέρω διανομείς

	2000	2001	2002
Verbund	0-5%	0-5%	5-10%
EnergieAllianz	40-50%	30-40%	30-40%
Τα μέρη συνολικά	40-55%	30-45%	35-50%
STEWEAG-STEG	30-40%	30-40%	20-30%
Salzburg AG	0-5%	0-5%	0-5%
KELAG	0-5%	0-5%	0-5%
A TEL	0%	0-5%	0-5%
TIWAG	10-15%	15-20%	15-20%
	100%	100%	100%

Πηγή: Έρευνα αγοράς της Επιτροπής (στοιχεία των μερών και των ανταγωνιστών τους). Για λόγους τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου αναφέρονται μόνο περιθώρια διακύμανσης.

- (111) Τα μερίδια των Verbund και EnergieAllianz στην αγορά κυμάνθηκαν κατά το 2002 μεταξύ 35% και 50%. Στη STEWEAG-STEG αναλογούσε μερίδιο της τάξης του 20-30%. Η ενοποιημένη επιχείρηση, επομένως, θα επιτύγχανε από κοινού με την STEWEAG-STEG, η οποία ελέγχεται από τη Verbund, μερίδιο αγοράς της τάξης του 70-80%. Τα μερίδια αγοράς των υπολοίπων ανταγωνιστών, με μία και μοναδική εξαίρεση, υπολείπονται του 5%.³⁸
- (112) Πέραν των μετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, οι βασικοί ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται σε αμφότερες τις σχετικές αγορές είναι οι εταιρίες κρατιδίων Salzburg AG, KELAG, TIWAG και VKW. Οι εν λόγω ανταγωνιστές δεν μπορούν, εντός ευλόγου χρόνου, να καλύψουν την απόσταση που τους χωρίζει όσον αφορά τα μερίδια αγοράς από την Verbund / EnergieAllianz. Πέραν τούτου, οι μετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις συμμετέχουν μετοχικά σε δύο από τους εναπομένοντες ανταγωνιστές τους. Όπως προαναφέρθηκε, η Verbund συμμετέχει μειοψηφικά στην KELAG, η οποία ελέγχεται από κοινού από το κρατίδιο του Kärnten και την RWE. Στην Salzburg AG, εκτός από το κρατίδιο του Salzburg και το δήμο του Salzburg, συμμετέχει η Energie

³⁷ Όσον αφορά τα μερίδια αγοράς το 2002, βλέπε αιτιολογική σκέψη (122).

³⁸ Το μερίδιο αγοράς της TIWAG μειώνεται σε ποσοστό κάτω του 15% εάν δεν συνυπολογιστεί ο εφοδιασμός της Innsbrucker Kommunalbetriebe, μιας επιχείρησης συνδεδεμένης με την TIWAG. Συγχρόνως, αυξάνεται το κοινό μερίδιο αγοράς των μερών κατά μερικά εκατοστά.

ΟÖ με μερίδιο 26,13%. Η συμμετοχή της Energie ΟÖ της παρέχει καταστατικά δικαιώματα συμμετοχής σε ορισμένες αποφάσεις, που αφορούν, μεταξύ άλλων, το διορισμό διοικητικού συμβουλίου και τη σύναψη σημαντικών συμβάσεων οικονομικής και ενεργειακής διαχείρισης, με αποτέλεσμα η θέση της στην εταιρία να υπερβαίνει κατά πολύ τη θέση του συνήθους μετόχου μειοψηφίας³⁹.

(113) Δεδομένου αφενός ότι τα μέρη, συμπεριλαμβανομένης της STEWEAG-STEG, απολαμβάνουν μερίδια αγοράς που υπερβαίνουν το 70% τόσο στον τομέα του εφοδιασμού μικρών περαιτέρω διανομών όσο και στον τομέα του εφοδιασμού μεγάλων πελατών και αφετέρου ότι, σε αμφοτέρους τους εν λόγω τομείς, οι ανταγωνιστές των μερών παρουσιάζονται κατακερματισμένοι κατά παρόμοιο τρόπο, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι πρόκειται για μία κοινή αγορά εφοδιασμού μεγάλων πελατών και μικρών περαιτέρω διανομών.

β) Η εν λόγω δεσπόζουσα θέση των μετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών διασφαλίζεται χάρη στην ηγετική θέση τους στον τομέα της παραγωγής ενέργειας

(114) Η δεσπόζουσα θέση των επιχειρήσεων που μετέχουν στη συγκέντρωση, σε πολύ μεγάλο βαθμό, στηρίζεται στη θέση τους στο προγενέστερο της πώλησης ενέργειας στάδιο, δηλαδή σε αυτό της παραγωγής της. Η θέση των μερών σε αυτό τον τομέα συνιστά άμεσο εμπόδιο εισόδου νέων ανταγωνιστών στην αγορά εφοδιασμού μεγάλων πελατών και στην αγορά εφοδιασμού μικρών περαιτέρω διανομών και εντείνει τον κίνδυνο περαιτέρω περιθωριοποίησης των ήδη δραστηριοποιούμενων ανταγωνιστών. Γι' αυτό το λόγο, η αμφισβήτηση της θέσης των μερών στη σχετική αγορά φαίνεται απίθανη για το προβλέψιμο μέλλον.

(115) Σε επίπεδο ακαθάριστης αυστριακής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, το 2001, η Verbund κατείχε μερίδιο της τάξης του [35-45]*%. Η, ήδη και πριν από τη συγκέντρωση, δεσπόζουσα θέση της Verbund θα ενισχυθεί σημαντικά εάν προστεθεί στο δυναμικό της και το αντίστοιχο της EnergieAllianz (περίπου [10-20]*% της αυστριακής παραγωγής), δεδομένου ότι το συνολικό μερίδιο των μετεχουσών στη συγκέντρωση εταιριών θα ανέλθει στο [55-65]*% περίπου της συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Αυστρία.

(116) Ενδεχόμενη βελτίωση της κοστολογικής βάσης της παραγωγής των μερών, με τη διακοπή της λειτουργίας των μη κερδοφόρων θερμικών εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας, καθώς και ενδεχόμενη αξιοποίηση της δυνατότητας, ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς⁴⁰, αντιστάθμισης του λανθάνοντος κόστους, για τη σταθεροποίηση του κόστους παραγωγής σημαντικών σταθμών παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας, θα διασφάλιζε περαιτέρω τη θέση των Verbund / EnergieAllianz.

(117) Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερης σημασίας είναι η θέση των μετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από υδροηλεκτρικούς σταθμούς. Κυρίως οι πελάτες τιμολογίου στην Αυστρία αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στο να εφοδιάζονται με ηλεκτρική ενέργεια που φαίνεται «καθαρή», δηλαδή που αφενός δεν παράγεται από πυρηνική ενέργεια και αφετέρου που, σε μεγάλο ποσοστό της, προέρχεται από εγχώριες υδροηλεκτρικές πηγές. Επιπλέον, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υδροηλεκτρικές πηγές είναι περισσότερο συμφέρουσα

---

³⁹ Απάντηση της Salzburg AG της 27ης Φεβρουαρίου 2003 σε αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής.

⁴⁰ Βλέπε υποσημείωση 32.

οικονομικά, ιδίως εάν πρόκειται για σταθμούς παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας που έχουν ήδη αποσβεστεί⁴¹.

(118) Αυτή η εξάρτηση των ανταγωνιστών από τις μετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις εμφανίζεται ιδιαίτερη έντονη στους μικρότερους τοπικούς περαιτέρω διανομείς, οι οποίοι πολλές φορές – παρά την υπάρχουσα δυνατότητα διόδευσης – αδυνατούν πρακτικά, λόγω έλλειψης πόρων, να συμμετέχουν στις χονδρεμπορικές αγορές και, ως εκ τούτου, εξαρτώνται για τον εφοδιασμό τους με ηλεκτρική ενέργεια από τις Verbund / EnergieAllianz. Εκπρόσωποι πολλών μικρών ιδιωτικών και κοινοτικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δήλωσαν στο πλαίσιο των ερευνών της Επιτροπής ότι οι προμηθευτές τους, με τους οποίους ανταγωνίζονται για τον εφοδιασμό μεγάλων πελατών, προμήθευαν τους βιομηχανικούς και επιχειρηματικούς πελάτες τους σε πιο συμφέρουσες τιμές και με πιο συμφέροντες όρους σε σχέση με αυτούς.

γ) Το κόστος της ενέργειας εξισορρόπησης επιβαρύνει τους λοιπούς ανταγωνιστές περισσότερο από ό,τι τις Verbund / EnergieAllianz, ενώ, ταυτοχρόνως, αποτελεί εμπόδιο για την είσοδο στην αγορά των νέων ανταγωνιστών

(119) Από τις έρευνες της Επιτροπής, προέκυψε ότι ο κίνδυνος διακυμάνσεων του κόστους της ενέργειας εξισορρόπησης, το οποίο δύσκολα μπορεί να προϋπολογιστεί, που αντιμετωπίζουν οι μικρότερες επιχειρήσεις της αγοράς είναι κατά πολύ υψηλότερος από τον αντίστοιχο κίνδυνο που αντιμετωπίζουν οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Αυτό δήλωσε η πλειοψηφία των ανταγωνιστών που τοποθετήθηκαν σχετικά ενώπιον της Επιτροπής. Πολλοί από τους εν λόγω ανταγωνιστές χαρακτήρισαν τον παράγοντα της ενέργειας εξισορρόπησης ως έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες που καθορίζουν το ελάχιστο μέγεθος που πρέπει να διαθέτει κάποια νεοεισερχόμενη στην αγορά επιχείρηση για να επιβιώσει. Μετά τη συγκέντρωση τα μέρη θα είναι σε θέση, ακόμη περισσότερο από ό,τι μέχρι τώρα, να πετύχουν κοστολογικά πλεονεκτήματα, συντονίζοντας και σχεδιάζοντας αποτελεσματικότερα τις ενέργειές τους για την κάλυψη των αναγκών τους σε ενέργεια εξισορρόπησης. Η αδυναμία των λοιπών ανταγωνιστών, αλλά και κάθε νεοεισερχόμενης στην αγορά επιχείρησης να επιτύχει παρόμοιες οικονομίες κλίμακας, οδηγεί συνεπώς στην περαιτέρω περιθωριοποίηση των ήδη δραστηριοποιούμενων στην αγορά ανταγωνιστών των μερών, καθώς και στη δυσχέραση της πρόσβασης στην αγορά.⁴² Κατά συνέπεια, η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε μια σχετική μεγέθυνση των ήδη σημαντικών εμποδίων εισόδου στις αγορές εφοδιασμού μεγάλων πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων, που σχετίζονται με την αδυναμία προϋπολογισμού από τις μικρότερες και τις νεοεισερχόμενες στην αγορά επιχειρήσεις του κόστους τους για ενέργεια εξισορρόπησης.

(120) Τις ανωτέρω συνέπειες εντείνει ακόμη περισσότερο το γεγονός της κατοχής από τα μέρη δεσπίζουσας θέσης στον τομέα της παροχής ενέργειας εξισορρόπησης. Η Verbund και η EnergieAllianz είναι σήμερα οι πιο σημαντικοί προμηθευτές στον εν

---

⁴¹ Βλέπε ανωτέρω, αιτιολογική σκέψη (82).

⁴² Αυτό προκύπτει και από το στατιστικό γεγονός ότι στην αγορά του εφοδιασμού μεγάλων πελατών ο κίνδυνος της ενέργειας εξισορρόπησης – και μαζί ο κοστολογικός κίνδυνος της ενέργειας εξισορρόπησης – μειώνεται όσο αυξάνεται το μέγεθος της ομάδας ισοζυγίου. Εξάλλου, το επιχείρημα των μερών ότι οι πολύ μικρές ομάδες ισοζυγίου επιβαρύνονται με χαμηλότερο κόστος ενέργειας εξισορρόπησης επειδή δεν φτάνουν το όριο της απόκλισης ενέργειας που προκαλεί την παροχή εφεδρείας λεπτών, δεν είναι πειστικό, τουλάχιστον όσον αφορά την αγορά του εφοδιασμού μεγάλων πελατών. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι και στον τομέα του εφοδιασμού μεγάλων πελατών λίγοι πελάτες μπορούν να παραλάβουν.

λόγω τομέα, οι οποίοι, ανάλογα με την περίοδο προσφοράς, κατέχουν από κοινού μερίδιο αγοράς που κυμαίνεται μεταξύ 60% έως 90%.

δ) Η συγκέντρωση οδηγεί στην κατάργηση του ρόλου της Verbund ως πραγματικού, αλλά και ως εν δυνάμει, ανταγωνιστή και, ταυτοχρόνως, στον ουσιαστικό περιορισμό του ανταγωνισμού στην Αυστρία

(121) Με τη συγκέντρωση καταργείται ο ρόλος της Verbund ως πραγματικού, αλλά και ως εν δυνάμει, ανταγωνιστή για την προσέλκυση πελατών. Μετά την απελευθέρωση της αυστριακής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η Verbund, χάρη στη θέση της ως ο μεγαλύτερος παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας, αποτέλεσε τον σημαντικότερο και ενεργότερο νεοσεισερχόμενο στις αγορές εφοδιασμού μεγάλων πελατών και περαιτέρω διανομέων ανταγωνιστή.

(122) Έτσι, η Verbund (χωρίς τη STEWEAG-STEG) κατόρθωσε, κατά το διάστημα 2000 – 2002, να αυξήσει το μερίδιο της στην αγορά εφοδιασμού μεγάλων πελατών από το [5-15]*% στο [10-20]*%. Στην αγορά του εφοδιασμού μεγάλων πελατών, η Verbund αποτελεί, με διαφορά, τον σημαντικότερο ανταγωνιστή της EnergieAllianz, η οποία στο ίδιο χρονικό διάστημα κατόρθωσε να αυξήσει το δικό της μερίδιο αγοράς [κατά 0-5%]*. Από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, μόνο μια (η EnBW) κατόρθωσε να αυξήσει το μερίδιό της στην αγορά, σε ποσοστό, ωστόσο, κατά πολύ χαμηλότερο από αυτό των μερών.

(123) Παρόμοια ισχύουν και στην αγορά του εφοδιασμού μικρών περαιτέρω διανομέων. Από τις ερωτήσεις που, στο πλαίσιο της έρευνας της Επιτροπής, τέθηκαν σε εκπροσώπους μικρών ιδιωτικών και κοινοτικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, προέκυψε ότι, στις νέες προσκλήσεις ανάθεσης συμβάσεων προμηθείας ηλεκτρικής ενέργειας μετά την απελευθέρωση της αγοράς, σε σημαντικό αριθμό των περιπτώσεων οι επιχειρήσεις που ανταγωνίστηκαν μεταξύ τους για την ανάθεση της σύμβασης ήταν οι EnergieAllianz και Verbund. Ο έως τότε προμηθευτής (περιφερειακός προμηθευτής) διαδραμάτιζε, εξαιτίας των τοπικών δεσμών των δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων ηλεκτρισμού με τον πελάτη, συχνά προνομιακό ρόλο σε αυτές τις διαπραγματεύσεις. Συχνά ήταν αυτός στον οποίο τελικά κατακυρωνόταν η σύμβαση. Από αυτό προκύπτει η ισχυρή θέση που έχουν οι εκάστοτε περιφερειακοί προμηθευτές από αυτή την άποψη.

(124) Με τη συγκέντρωση, επομένως, θα καταργηθεί μελλοντικά, τόσο στην αγορά του εφοδιασμού μεγάλων πελατών όσο και στην αγορά εφοδιασμού μικρών περαιτέρω διανομέων, ο ανταγωνισμός που απέρρεε από την Verbund. Και στις δύο αυτές αγορές η Verbund ήταν ο σημαντικότερος ανταγωνιστής της, ήδη εξαιρετικά ισχυρής, EnergieAllianz. Έτσι, πρέπει να αναμένεται – ενόψει και της εξαιρετικά ισχυρής κοινής θέσης των Verbund / EnergieAllianz – ότι η υφιστάμενη δομή της αγοράς θα ενισχυθεί με την προτεινόμενη συγκέντρωση. Τα νομοθετικά μέτρα που αναφέρθηκαν στην αιτιολογική σκέψη (103) δεν αρκούν για να αντισταθμίσουν αυτό το αποτέλεσμα σε εύλογο χρόνο και με επαρκή ασφάλεια.

ε) Συμπέρασμα

(125) Με την προτεινόμενη συγκέντρωση, οι δραστηριότητες στους τομείς της παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της Verbund και της EnergieAllianz θα συγκεντρωθούν σε μία οικονομική εκμετάλλευση, η οποία, συγκρινόμενη με τους υπόλοιπους ανταγωνιστές, θα κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά. Αυτό θα οδηγήσει στην κατάργηση του πραγματικού και του εν δυνάμει ανταγωνισμού που εκπορεύεται από την Verbund, η οποία, πριν από τη συγκέντρωση, αποτελούσε σημαντική πηγή ανταγωνισμού στην νεοαπελευθερωθείσα αυστριακή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Με

αυτό τον τρόπο, η ανταγωνιστική δομή της αγοράς στρεβλώνεται σημαντικά και μειώνονται δραστικά οι δυνατότητες διαφοροποίησης των αγορών εφοδιασμού μεγάλων πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων. Η συγκέντρωση θα οδηγήσει, επομένως, στη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης στις αυστριακές αγορές εφοδιασμού μεγάλων πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων με ηλεκτρική ενέργεια.

2. Η συγκέντρωση θα οδηγήσει στην ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης στην αγορά του εφοδιασμού μικρών πελατών

(126) Αναμένεται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει στην ενίσχυση της δεσπόζουσας θέσης της EnergieAllianz στην αγορά εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια μικρών πελατών (νοικοκυριών και μικρών επιχειρήσεων) στην Αυστρία.

α) Η EnergieAllianz, ήδη πριν από τη συγκέντρωση, κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια μικρών πελατών

(127) Η αγορά του εφοδιασμού μικρών πελατών εμφανίζει την ακόλουθη δομή:

Πίνακας 4
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σε αυστριακούς πελάτες τιμολογίου το 2001

Προμηθευτής	Πωλήσεις (GWh)	Μερίδιο αγοράς
Verbund	[0]*	[0%]*
BEWAG	[0-2.000]*	[0-10%]*
Energie AG OÖ	[1000-3.000]*	[5-15%]*
EVN	[2.000-4.000]*	[10-20%]*
Linz Strom AG	[0-2.000]*	[0-10%]*
Wienstrom	[3.000-5.500]*	[15-25%]*
EnergieAllianz συνολικά	[10.000-12.500]*	[45-55%]*
STEWEG-STEAG	[0-2.000]*	[0-10%]*
KELAG	[0-2.000]*	[0-10%]*
Salzburg AG	[0-2.000]*	[0-10%]*
TIWAG	[0-2.000]*	[0-10%]*
VIW/VKW	[0-2.000]*	[0-10%]*
Λοιποί	[3.000-5.500]*	[15-25%]*
Σύνολο άμεσων πωλήσεων	22.992	100%

Πηγή: Στοιχεία που υπέβαλε η Verbund σε απάντηση του αιτήματος παροχής πληροφοριών της 28ης Φεβρουαρίου 2003

(128) Έτσι, η EnergieAllianz κατέχει αυτοτελώς μερίδιο αγοράς ύψους [45-55]*%, γεγονός που δημιουργεί υπόνοιες περί της κατοχής εκ μέρους της δεσπόζουσας θέσης στην αγορά. Αυτό το μερίδιο αγοράς είναι περίπου οκτώ φορές μεγαλύτερο από το μερίδιο αγοράς των αμέσως επόμενων ανταγωνιστών STEWEG-STEAG και KELAG. Ένα σημαντικό τμήμα της αγοράς ([15-25]*%) είναι κατακερματισμένο σε μια πληθώρα μικρών και πολύ μικρών περαιτέρω διανομέων ιδιωτικής και κοινοτικής ιδιοκτησίας. Αντιθέτως, η παραδοσιακή περιοχή εφοδιασμού των επιχειρήσεων της EnergieAllianz καλύπτει το μεγαλύτερο τμήμα της Αυστρίας.

(129) Ενόψει της χαμηλής προθυμίας των αυστριακών τελικών πελατών να αλλάξουν προμηθευτή, δεν αναμένεται ότι αυτές οι συνθήκες αγοράς θα μεταβληθούν ουσιαστικά σε βραχυπρόθεσμο ή μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Μόνον το 1,9% των αυστριακών μικρών

πελατών άλλαξε τον προμηθευτή του σε ηλεκτρική ενέργεια μέσα στους πρώτους 12 μήνες από την απελευθέρωση της αγοράς⁴³. Από τα στοιχεία σχετικά με τις αλλαγές προμηθευτή της EnergieAllianz, που συλλέχθηκαν εντός χρονικού διαστήματος 14 μηνών, εξάγονται παρόμοια συμπεράσματα⁴⁴. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι εντυπωσιακό ότι ένα σημαντικό τμήμα (μεταξύ 20 και 30%) αυτών των πελατών άλλαξε προμηθευτή επιλέγοντας άλλη επιχείρηση του ομίλου της EnergieAllianz, ότι, δηλαδή, η EnergieAllianz παρουσίαζε συνολικά ποσοστό αλλαγής κάτω του μέσου όρου. Η στρατηγική της EnergieAllianz στηρίζεται στη διανομή ενέργειας υπό δύο εμπορικά σήματα. Στο πλαίσιο αυτό, η προσφορά του εκάστοτε περιφερειακού προμηθευτή που ανήκει στην EnergieAllianz συμπληρώνεται με προσφορά από έναν οικονομικότερο προμηθευτή που, επίσης, ανήκει στην EnergieAllianz, τη Switch, προκειμένου να διατηρηθούν οι πελάτες που προσανατολίζονται περισσότερο προς τις τιμές και οι οποίοι απειλούν να στραφούν προς νέους προμηθευτές. Από εσωτερικά έγγραφα της EnergieAllianz προκύπτει ότι μόνο η Switch ακολουθούσε τιμολογιακή πολιτική που στόχευε στην αντιμετώπιση νέων προμηθευτών. Κατά συνέπεια, προκύπτει ότι η EnergieAllianz είχε τη δυνατότητα να συμπεριφέρεται σε σημαντική έκταση ανεξάρτητα έναντι των ανταγωνιστών της και των πελατών της.

(130) Από τη συνολική αξιολόγηση αυτών των παραγόντων προκύπτει ότι η EnergieAllianz διαθέτει, ήδη πριν από τη συγκέντρωση, δεσπύουσα θέση στην αγορά μικρών πελατών.

β) Η συγκέντρωση ενισχύει το ήδη πολύ μεγάλο μερίδιο αγοράς της EnergieAllianz

(131) Μολονότι το σημερινό μερίδιο της Verbund στην αγορά εφοδιασμού μικρών πελατών είναι χαμηλό, η STEWEAG-STEAG, η οποία ελέγχεται εν μέρει από την Verbund, κατέχει στην αγορά εφοδιασμού μικρών πελατών μερίδιο αγοράς ύψους [0-10]*%. Συνυπολογίζοντας και την STEWEAG-STEAG, το μερίδιο αγοράς των Verbund / EnergieAllianz ανέρχεται, επομένως, στο [50-60]*% και αποτελεί έτσι περίπου το δεκαπλάσιο του μεριδίου αγοράς του αμέσως επομένου ανταγωνιστή. Ενόψει της υπάρχουσας δομής της αγοράς, το εν λόγω άθροισμα των μεριδίων αποτελεί, ήδη καθ' εαυτό, ισχυρή ένδειξη ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει στην ενίσχυση δεσπύουσας θέσης στην αγορά.

γ) Η συγκέντρωση οδηγεί στην κατάργηση του ρόλου της Verbund ως πραγματικού, αλλά και ως εν δυνάμει, ανταγωνιστή και, ταυτοχρόνως, στον ουσιαστικό περιορισμό του ανταγωνισμού στην αγορά εφοδιασμού οικιακών πελατών της Αυστρίας

(132) Μεγάλο τμήμα των οικιακών πελατών που άλλαξαν προμηθευτή από τότε που δρομολογήθηκε η απελευθέρωση της αγοράς, επέλεξε επιχείρηση στην οποία συμμετείχε η Verbund, δηλαδή είτε την My Electric είτε την Unsere Wasserkraft (πρώην RWA Wasserkraft). Ποσοστό μεγαλύτερο του [35-45]*% των πελατών που έφυγαν από τους μεγαλύτερους προμηθευτές της EnergieAllianz, EVN και WienStrom, επέλεξε μία από τις δύο ανωτέρω επιχειρήσεις. Σύμφωνα με στοιχεία της EnergieAllianz, στο χρονικό διάστημα από τον Ιούλιο του 2002 έως τον Μάρτιο του

---

⁴³ Τιμή βάσει της αγορασθείσας ποσότητας, εκ της οποίας νοικοκυριά 0,8%, λοιποί πελάτες τιμολογίου 3%. E-Control, ετήσιες οικονομικές καταστάσεις 2002, σ. 70.

⁴⁴ Παράρτημα 10 της απάντησης της EnergieAllianz στο αίτημα παροχής πληροφοριών της Επιτροπής της 28ης Φεβρουαρίου 2003. Τα στοιχεία που υποβλήθηκαν για την WienEnergie είναι εντελώς ελλιπή και, για το λόγο αυτό, δεν έχουν ληφθεί υπόψη.

2003, ποσοστό [75-85]*% των μικρών πελατών που, μέχρι τότε, προμηθεύονταν ενέργεια από την EnergieAllianz, μεταφέρθηκαν στην MyElectric ή στην Unsere Wasserkraft. Η Verbund μείωσε μεν τη συμμετοχή της στην Unsere Wasserkraft και, μάλιστα, όπως προκύπτει από εσωτερικά έγγραφα⁴⁵, ακριβώς ενόψει της προτεινόμενης συγκέντρωσης, πλην, όμως, αυτό δεν αλλάζει σε τίποτε το γεγονός ότι η Verbund παραμένει, μέσω των συμμετοχών της, ανταγωνιστής της EnergieAllianz σε μια αγορά που, έως σήμερα, εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από πολύ χαμηλά ποσοστά αλλαγής προμηθευτή. Αυτό προκύπτει και από το γεγονός ότι σημαντικό τμήμα (περισσότερο από [20-25]*%) των πελατών που έφυγαν από την EnergieAllianz επέλεξαν κατευθείαν την Verbund⁴⁶.

δ) Στην ενίσχυση της δεσπόζουσας θέσης στην αγορά συμβάλουν, επίσης, οι υφιστάμενοι δεσμοί των Verbund / EnergieAllianz με ανταγωνιστές τους, η θέση τους σε γειτονικές αγορές και ορισμένα εμπόδια εισόδου στην αγορά του εφοδιασμού μικρών πελατών.

(133) Στους προαναφερθέντες, στο πλαίσιο της ανάλυσης των αγορών εφοδιασμού μεγάλων πελατών και μικρών περαιτέρω διανομέων, δεσμούς μεταξύ των Verbund / EnergieAllianz και των ανταγωνιστών τους προστίθεται, όσον αφορά τον τομέα του εφοδιασμού μικρών πελατών, το γεγονός ότι οι μικροί πελάτες συχνά ενδιαφέρονται για τον παράλληλο εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο. Για πολλούς πελάτες που προμηθεύονται αμφοτέρες αυτές τις μορφές ενέργειας, το ετήσιο κόστος του αερίου υπερβαίνει εκείνο της ηλεκτρικής ενέργειας. Πολλές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του εφοδιασμού μικρών πελατών, ιδίως οι δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις ηλεκτρισμού, δραστηριοποιούνται για αυτό το λόγο και στους δύο αυτούς τομείς (πολλαπλές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας - «Multi Utility»).

(134) Η EnergieAllianz κατέχει στην Αυστρία εξαιρετικά ισχυρή θέση στον τομέα του φυσικού αερίου, τόσο ως προμηθευτής τελικών πελατών όσο και ως χονδρέμπορος. Στον τομέα του χονδρεμπορίου δραστηριοποιείται μέσω της κοινής επιχείρησής της με την OMV, Eongas, και μιας κοινής επιχείρησης του εταίρου της EnergieAllianz, EVN, με την E.On. Αυτό δυσχεραίνει επιπρόσθετα την είσοδο και την επέκταση των ανταγωνιστών της προμηθευτών στην αγορά της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας σε οικιακούς πελάτες, γιατί αυτοί είτε δεν προσφέρουν φυσικό αέριο είτε εξαρτώνται για την αγορά αερίου από την Eongas⁴⁷.

---

⁴⁵ Verbund-Austrian Power Vertriebs GmbH (Εμπορικός Κώδικας) επιτροπή εταίρων, 7η συνεδρίαση, 28 Νοεμβρίου 2002, ημερήσια διάταξη, σημείο 3.

⁴⁶ Παράρτημα 10 της απάντησης της EnergieAllianz στο αίτημα παροχής πληροφοριών της Επιτροπής της 28ης Φεβρουαρίου 2003. Τα στοιχεία που υποβλήθηκαν για την WienEnergie είναι εντελώς ελλιπή και, για το λόγο αυτό, δεν έχουν ληφθεί υπόψη. Τα στοιχεία σχετικά με τις αλλαγές προμηθευτή που υπέβαλε η EnergieAllianz κατά την ακρόαση, καταδεικνύουν ότι και στο διάστημα των εννέα μηνών, από τον Ιούλιο 2002 έως τον Μάρτιο 2003, ήταν η Verbund που, μετά την My Electric και την Unsere Wasserkraft, προσέλκυσε τους περισσότερους μικρούς πελάτες (επίπεδο δικτύου 7) που έφυγαν από την EnergieAllianz. Το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο των πελατών που έφυγαν από την EnergieAllianz, ωστόσο, μειώθηκε στο ίδιο διάστημα [στο < 15%]*%, γεγονός, ωστόσο, που, ενόψει της σχεδιαζόμενης συγκέντρωσης, δεν εκπλήσσει.

⁴⁷ Μια προγραμματισμένη συνεργασία της Ruhrgas AG με την Salzburg AG, η οποία είχε ως στόχο τον εφοδιασμό τελικών πελατών στον τομέα των πολλαπλών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, μέχρι τώρα δεν υλοποιήθηκε. Σε περίπτωση υλοποίησης της εν λόγω συνεργασίας, η Ruhrgas AG θα εισερχόταν στην αγορά ως ανταγωνιστής της επιχείρησης της EnergieAllianz, EVN, η οποία συνδέεται με την E.On.

- (135) Τα εμπόδια εισόδου στην αγορά του εφοδιασμού μικρών πελατών είναι υψηλά. Αυτό οφείλεται στη χαμηλή προθυμία των μικρών πελατών να αλλάξουν προμηθευτή και στο συγκριτικά μεγάλο κόστος της διαφήμισης καθώς των λοιπών ενεργειών που απαιτούνται για την προσέλκυση και διατήρηση πελατών. Σε αυτόν τον τομέα είναι επίσης απαραίτητο να επενδυθούν σημαντικά ποσά για την εδραίωση εμπορικών σημάτων. Στην Αυστρία, οι προμηθευτές χωρίς επαρκή πρόσβαση σε πηγές υδροηλεκτρικής ή άλλης ισάξιας «οικολογικής» ενέργειας αντιμετωπίζουν αποφασιστικά μειονεκτήματα.
- (136) Συνήθως, οι δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις ηλεκτρισμού επιλέγουν τον εφοδιασμό τους με τη μορφή του επονομαζόμενου πλήρους εφοδιασμού. Αυτός, πέραν από διάφορες τεχνικές και διοικητικές υπηρεσίες, περιλαμβάνει και τον εφοδιασμό με ενέργεια εξισορρόπησης. Το γεγονός αυτό ενισχύει την εξάρτησή τους από τα μέρη, τα οποία παρέχουν σε μεγάλο βαθμό αυτές τις υπηρεσίες.

ε) Συμπέρασμα

- (137) Με την σχεδιαζόμενη συγκέντρωση, η υφιστάμενη δεσπόζουσα θέση της EnergieAllianz στην αγορά του εφοδιασμού μικρών πελατών (ή στις αγορές εφοδιασμού μικρών πελατών) ενισχύεται και διασφαλίζεται λόγω της κατάργησης του ανταγωνισμού από την Verbund. Η συγκέντρωση θα οδηγήσει επομένως στην ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης στην αγορά του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια μικρών πελατών στην Αυστρία.

3. Η συγκέντρωση δεν θα οδηγήσει στη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης στην υποθετική αυστριακή αγορά εφοδιασμού περιφερειακών προμηθευτών

- (138) Ακόμη και εάν υποθεθεί ότι υφίσταται μια αυστριακή αγορά εφοδιασμού αυστριακών περιφερειακών περαιτέρω διανομέων, η συγκέντρωση δεν θα οδηγήσει στην δημιουργία δεσπόζουσας θέσης των μερών στην εν λόγω αγορά για τους ακόλουθους λόγους.
- (139) Σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει με τους μικρούς περαιτέρω διανομείς και τους μεγάλους πελάτες, οι αυστριακοί προμηθευτές κρατιδίων διαθέτουν ήδη από σήμερα σε μεγάλο βαθμό τη δυνατότητα αγορών από αλλοδαπές επιχειρήσεις. Επίσης, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει με τους μεγάλους πελάτες και τους μικρούς περαιτέρω διανομείς, για τους προμηθευτές κρατιδίων η αύξηση αυτών των αγορών είναι πιο εύκολη, γιατί διαθέτουν συστήματα διαχείρισης των αγορών τους ηλεκτρικής ενέργειας και, ως εκ τούτου, μπορούν να προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια και από προμηθευτές που δεν εκπροσωπούνται στην Αυστρία με δικό τους μηχανισμό πωλήσεων. Συνεπώς, μπορεί να θεωρείται ότι υπάρχει επαρκής προσφορά για τον εφοδιασμό των αυστριακών περιφερειακών διανομέων. Όσον αφορά τις εταιρείες κρατιδίων του Τιρόλου και του Vorarlberg, TIWAG και VKW, πρέπει να αναφερθεί ότι οι περιοχές που αυτές εφοδιάζουν ανήκουν στο γερμανικό μπλοκ εξισορρόπησης και, ως εκ τούτου, διατηρούν ιστορικά με τη Γερμανία εμπορικές σχέσεις, που διαφοροποιούνται αισθητά από τις απλές εισαγωγές σε μια απελευθερωμένη διασυνοριακή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Μέσα στη ζώνη εξισορρόπησης «Ανατολή», η STEWEAG-STEG έχει συνάψει μακροπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας με τη μητρική της εταιρεία Verbund. Ως εκ τούτου, μετά τη συγκέντρωση, ως μόνοι πελάτες στην αγορά του εφοδιασμού αυστριακών περαιτέρω διανομέων θα παραμείνουν οι προμηθευτές των κρατιδίων Salzburg και Kärnten, Salzburg AG και KELAG. Πρέπει να θεωρείται ότι για τον εφοδιασμό αυτών των δύο επιχειρήσεων υπάρχει επαρκής εν δυνάμει ανταγωνισμός.

(140) Στα ανωτέρω προστίθεται και το γεγονός ότι όλοι οι ανεξάρτητοι από τα μέρη αυστριακοί περιφερειακοί προμηθευτές διαθέτουν, έως έναν βαθμό, δικό τους παραγωγικό δυναμικό, κυρίως σε υδροηλεκτρική ενέργεια.⁴⁸ Δεδομένου αφενός ότι ο εφοδιασμός με υδροηλεκτρική ενέργεια δεν αποτελεί σημαντικό κριτήριο αγοράς για όλους τους πελάτες – αυτό ισχύει για παράδειγμα για το μεγαλύτερο τμήμα των βιομηχανικών πελατών – και αφετέρου ότι υδροηλεκτρική ενέργεια μπορεί να αγοραστεί, σε περιορισμένο έστω βαθμό, και από πηγές εκτός Αυστρίας, δεν υφίσταται εξάρτηση των αυστριακών περιφερειακών διανομέων από τις παραδόσεις υδροηλεκτρικής ενέργειας της Verbund.⁴⁹

(141) Συνοψίζοντας, τα αποτελέσματα των ερευνών της Επιτροπής δεν παρέχουν επαρκείς αποδείξεις για το ό,τι σε μια αυστριακή αγορά εφοδιασμού περιφερειακών διανομέων η συγκέντρωση θα είχε ως συνέπεια της δημιουργία δεσπόζουσας θέσης.

VII. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΕΒΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

(142) Προκειμένου να άρουν τις επιφυλάξεις της Επιτροπής για την προταθείσα συγκέντρωση, τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση προσφέρθηκαν να αναλάβουν τις ακόλουθες δεσμεύσεις, το πλήρες κείμενο των οποίων παρατίθεται στο παράρτημα.

(143) Σύμφωνα με αυτές, η Verbund δεσμεύεται

- α) να εκποιήσει, πριν από την υλοποίηση της κοινοποιηθείσας συγκέντρωσης, τη συμμετοχή της ύψους 55% στα εταιρικά μερίδια της APC, σε ανεξάρτητο τρίτο μέρος που θα τυγχάνει της έγκρισης της Επιτροπής,
- β) να μεταβιβάσει, πριν από την εκποίηση των ανωτέρω εταιρικών μεριδίων, στην APC όλες τις υφιστάμενες συμβάσεις της με τελικούς καταναλωτές, καθώς και όσες τέτοιες συμβάσεις συναφθούν έως τη στιγμή της μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων, τις οποίες η APC εκτελεί ή θα εκτελεί στο όνομα και για λογαριασμό της Verbund,
- γ) να εκποιήσει τις συμμετοχές της ύψους 20% στα εταιρικά μερίδια της MyElectric και της Unsere Wasserkraft,
- δ) να μην ασκεί μέχρι τις [...] τα δικαιώματα ψήφου της που συνδέονται με τη συμμετοχή της στη STEWEAG-STEG στο μέτρο που θα καθορίζουν την ανταγωνιστική συμπεριφορά της εν λόγω επιχείρησης, ιδίως όσον αφορά την πολιτική τιμών και προϊόντων, την πολιτική πωλήσεων και την πολιτική προμηθειών της εν λόγω επιχείρησης, καθώς και να αποσύρει για αόριστο χρονικό διάστημα τους εκπροσώπους της από την διοικητική επιτροπή που καθορίζει την πολιτική πωλήσεων των Verbund/APC και STEWEAG-STEG,
- ε) αφού λάβει όλες τις αναγκαίες υπηρεσιακές άδειες και εγκρίσεις τρίτων μερών, να αποκαταστήσει άμεσα τα αδύναμα σημεία στο εσωτερικό αυστριακό δίκτυο αγωγών

---

⁴⁸ Βλέπε ανωτέρω, πίνακας 1 στην αιτιολογική σκέψη (20).

⁴⁹ Μπορεί επίσης να θεωρηθεί ότι τα νομοθετικά μέτρα που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη (103) θα έχουν ως αποτέλεσμα την περαιτέρω διευκόλυνση του εφοδιασμού των αυστριακών περιφερειακών προμηθευτών από το εξωτερικό.

(αγωγός Στυρίας 380 kV, ενδεχομένως αγωγός Salzburg), καθώς και να επεκτείνει τους αγωγούς διασύνδεσης προς την Ιταλία και τη Σλοβενία.

(144) Η Energie OÖ δεσμεύεται να μεταβιβάσει μέχρι τις [...] * τα μετοχικά της δικαιώματα που συνδέονται με τη συμμετοχή της στη Salzburg AG, με την εξαίρεση του δικαιώματός της απόληξης μερισμάτων, καθώς και τα δικαιώματά της από την κοινοπρακτική σύμβασή της με το κρατίδιο και το δήμο του Salzburg, σε ανεξάρτητο καταπιστευματοδόχο που θα τυγχάνει της έγκρισης της Επιτροπής.

(145) Η Verbund και η EnergieAllianz δεσμεύονται

- α) να διασφαλίσουν ότι η APT θα προτείνει στην APC τη σύναψη σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας τετραετούς αρχικής διάρκειας, δυνάμει της οποίας η APC θα δύναται να προμηθεύεται ετησίως 3 TWh ηλεκτρικής ενέργειας, παραδοτέας τμηματικά με τρόπο που θα καθοριστεί ειδικότερα και στις τιμές με τις οποίες η Verbund εφοδιάζει την E&S Neu· η εν λόγω σύμβαση θα μπορεί να καταγγελθεί μόνο μετά την παρέλευση 4 ετών και εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει ότι θα διατίθενται τότε επαρκείς άλλες πηγές προμήθειας,
- β) μέσω της APT, να διαθέτουν μέσω δημοπρασιών μέχρι τις 30 Ιουνίου 2008, ηλεκτρική ενέργεια 450 GWh ετησίως, εκ των οποίων τουλάχιστον το 50% θα προέρχεται από υδροηλεκτρικές πηγές, με τα χαρακτηριστικά του προφίλ σταθερού φόρτου για οικιακούς πελάτες, στη διαβάθμιση των 20–40 GWh, με τόπο παράδοσης το δίκτυο ύψιστης τάσης της Αυστρίας και σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που θα συμφωνηθούν, για τον εφοδιασμό οικιακών πελατών,
- γ) να υλοποιήσουν τα μέτρα που περιγράφονται λεπτομερώς στον τομέα της παροχής ενέργειας εξισορρόπησης· τα εν λόγω μέτρα σχετίζονται ειδικότερα με τις προσπάθειες που πρέπει να καταβληθούν για το άνοιγμα της ζώνης εξισορρόπησης «Ανατολή» προς το Τυρόλο και τη Γερμανία, την υποβολή προσφοράς στην KELAG για μια ουδέτερη από άποψης κόστους λύση της συνεργασίας αποθήκευσης μεταξύ της KELAG και της Verbund, καθώς και την παροχή ενέργειας εξισορρόπησης για το μεταβατικό διάστημα [διατάξεις σχετικά με τη διαμόρφωση τιμών για] * των Verbund / EnergieAllianz ως «διαμορφωτή της αγοράς» («Market Maker»),
- δ) να παραχωρήσουν στους νέους πελάτες της E&S Neu το μονομερές δικαίωμα πρόωρης καταγγελίας των συμβάσεών τους προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, με ημερομηνία λύσης των συμβάσεων έξι μήνες μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης, υπό την προϋπόθεση της τήρησης τρίμηνης προθεσμίας καταγγελίας, καθώς και να μεριμνήσουν ώστε η E&S Neu, κατά τα πρώτα δύο έτη από την ανάληψη της λειτουργικής διαχείρισης της επιχείρησης, να προσφέρει στους πελάτες της συμβάσεις εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια σε ετήσια βάση,
- ε) να εφαρμόσουν πλήρως και όσο το δυνατόν πιο σύντομα τους κανόνες σχετικά με την αποδέσμευση που θα αποφασιστούν στο πλαίσιο της ενδοκρατικής υλοποίησης της αναθεωρημένης οδηγίας για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

VIII. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΑΡΘΡΟ 2 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΥΠΟΨΗ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

(146) Με τις δεσμεύσεις που περιγράφονται στις αιτιολογικές σκέψεις (143) έως (145), αίρονται πλήρως οι επιφυλάξεις σχετικά με τον ανταγωνισμό όσον αφορά τις

αυστριακές αγορές εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια μικρών περαιτέρω διανομέων, μεγάλων τελικών πελατών και μικρών πελατών.

A. APC

(147) Η δέσμευση της Verbund να εκποιήσει την πλειοψηφική συμμετοχή της, που της παρέχει τον έλεγχο της APC, καταργεί το ενδεχόμενο συνάθροισης των άμεσων μεριδίων της Verbund και της EnergieAllianz στις αγορές εφοδιασμού μεγάλων πελατών που, σε διαφορετική περίπτωση, θα επέφερε η συγκέντρωση. Η APC συγκεντρώνει όλες τις δραστηριότητες διανομής της Verbund σε αυτούς τους τομείς. Η επιχείρηση διαθέτει τους ανθρώπινους και υλικούς πόρους, συμπεριλαμβανομένων τεχνογνωσίας, αρχείου πελατών-στόχων, πλατφόρμας ηλεκτρονικού εμπορίου, τμήματος υποστήριξης και τμήματος διαχείρισης συστημάτων, που απαιτούνται ώστε να δραστηριοποιηθεί ο αγοραστής της στην αγορά εφοδιασμού μεγάλων πελατών. Όλες οι σχέσεις που διατηρεί η APC με πελάτες θα μεταβιβαστούν στον αγοραστή της· αυτό αντιστοιχεί σήμερα σε μερίδιο άνω του [5-15]*% στην αγορά του εφοδιασμού μεγάλων πελατών. Ο αγοραστής πρέπει να είναι κάποιος ανεξάρτητος τρίτος που θα εγγυάται ότι θα διοικήσει και θα αναπτύξει περαιτέρω την APC ως ενεργή δύναμη που θα ανταγωνίζεται τα μέρη της συγκέντρωσης και τις λοιπές επιχειρήσεις της αγοράς εφοδιασμού μεγάλων πελατών και περαιτέρω διανομέων.

(148) Με τη δέσμευση ότι θα συναφθεί με την APC μια μακροπρόθεσμη σύμβαση για δομημένες παραδόσεις ηλεκτρικής ενέργειας 3 TWh/έτος υπό όρους που θα έχουν καθοριστεί εκ των προτέρων, η APC καθίσταται, όσον αφορά τις εν λόγω ποσότητες ενέργειας, ισότιμη με την E&S, εταιρεία εφοδιασμού μεγάλων πελατών των μερών. Η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που προβλέπει η δέσμευση καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των μέχρι τώρα αγορών της APC από την Verbund/APT. Με αυτόν τον τρόπο, καταργείται για τον αγοραστή της APC ο κίνδυνος της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, όπως και η ανάγκη να δομήσει ο ίδιος τις εν λόγω προμήθειες ηλεκτρικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, η εν λόγω δέσμευση διευκολύνει βραχυπρόθεσμα τον αγοραστή είτε να εισέλθει στην αγορά της Αυστρίας είτε να διευρύνει σημαντικά τις δραστηριότητές του στην αγορά της Αυστρίας. Ο αγοραστής αποκτά έτσι τη δυνατότητα να ανταγωνιστεί αποτελεσματικά τα μέρη της συγκέντρωσης και να περιορίσει σημαντικά τη δύναμή τους στην αγορά. Η δέσμευση έχει αρχικά διάρκεια 4 ετών. Σε περίπτωση που μετά την πάροδο της εν λόγω τετραετίας εξακολουθούν να μην υφίστανται επαρκείς εναλλακτικές δυνατότητες αγοράς για τον αγοραστή, η διάρκεια ισχύος της δέσμευσης θα παραταθεί.

B. STEWEAG-STEG

(149) Με τη δέσμευση της Verbund να απέχει μέχρι τις [...] ⁵⁰ από την άσκηση των δικαιωμάτων της ελέγχου της STEWEAG-STEG στο μέτρο που σχετίζονται με τη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν τον ανταγωνισμό, εξουδετερώνεται για ένα μεταβατικό διάστημα η υπάρχουσα δομική σχέση μεταξύ Verbund και STEWEAG-STEG. Το αποτέλεσμα είναι ότι, για αυτό τουλάχιστον το διάστημα, τα μερίδια αγοράς της

---

⁵⁰ Αυτή η προθεσμία πρέπει να εκτιμάται σε συνδυασμό με τα νομοθετικά μέτρα που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη (103).

STEWEG-STEAG δεν θα ενισχύσουν επιπρόσθετα τη θέση στην αγορά των Verbund / EnergieAllianz, που μετά τη συγκέντρωση θα αποτελούν μια επιχειρηματική μονάδα.

Γ. UNSERE WASSERKRAFT ΚΑΙ MYELECTRIC

(150) Η υποχρέωση εκποίησης των μειωσιμικών συμμετοχών της Verbund στην Unsere Wasserkraft και στην MyElectric, έχει ως αποτέλεσμα αυτές οι επιχειρήσεις να μπορούν μελλοντικά, ανεπηρέαστες από δικαιώματα συμμετοχής και οικονομικά συμφέροντα της επιχείρησης που θα προκύψει από τη συγκέντρωση, να την ανταγωνιστούν στην αγορά του εφοδιασμού μικρών πελατών με ηλεκτρική ενέργεια. Η Unsere Wasserkraft και η MyElectric ανήκουν κατά πλειοψηφία στις ESTAG ή/και Salzburg AG, δηλαδή ελέγχονται από δύο επιχειρήσεις που θα, μετά τη συγκέντρωση, θα συγκαταλέγονται μεταξύ των σημαντικότερων αυστριακών ανταγωνιστών της ενοποιημένης επιχείρησης Verbund / EnergieAllianz,. Πρόκειται για τις δύο εταιρείες που μετά την απελευθέρωση της αγοράς σημείωσαν τις μεγαλύτερες επιτυχίες στην προσέλκυση μικρών πελατών και αυτές μέσω των οποίων η Verbund δραστηριοποιούταν μέχρι τώρα στην αγορά εφοδιασμού μικρών πελατών, δηλαδή εκτός του παραδοσιακού τομέα της STEWEG-STEAG. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της αυτή τη δέσμευση χωρίς να την θέτει ως προϋπόθεση ή όρο. Η Verbund δεσμεύεται από τη σύμβαση κοινοπραξίας μεταξύ Verbund και Energie Allianz να εκποιήσει πλήρως αυτές τις συμμετοχές.

Δ. SALZBURG AG

(151) Με τη δέσμευση της Energie OÖ να μεταβιβάσει, μέχρι τα τέλη Δεκεμβρίου του 2007⁵¹, τα δικαιώματά της από τη μειωσιμική συμμετοχή της στην Salzburg AG σε καταπιστευματοδόχο, διασφαλίζεται ότι, για το προβλέψιμο τουλάχιστον μέλλον, αποσοβείται ο κίνδυνος τα υφιστάμενα δικαιώματα επιρροής και πληροφόρησης της Energie OÖ να επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητα της Salzburg AG να ανταγωνίζεται αποτελεσματικά την επιχείρηση που θα προκύψει από τη συγκέντρωση. Αυτή η δέσμευση θα διασφαλίζει για μια μεταβατική περίοδο ότι τα μέρη της συγκέντρωσης δεν θα επηρεάσουν την ανταγωνιστική συμπεριφορά της SAG στην αγορά του εφοδιασμού μεγάλων πελατών.

Ε. ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ

(152) Με τη δέσμευση να διαθέσει μέσω δημοπρασιών σε τρίτους ηλεκτρική ενέργεια 450 GWh/έτος, εκ των οποίων τουλάχιστον το 50% από υδροηλεκτρικές πηγές και με τα χαρακτηριστικά του προφίλ σταθερού φόρτου για οικιακούς πελάτες και σε διαβάθμιση που θα ενδείκνυται για τον εφοδιασμό μικρών πελατών, δίνεται η δυνατότητα στους υφιστάμενους και σε όσους εισέλθουν μελλοντικά στην αγορά του εφοδιασμού μικρών πελατών ανταγωνιστές να αποκτήσουν αυξημένη πρόσβαση σε ηλεκτρική ενέργεια που θα παράγεται στην Αυστρία. Επιπλέον, με αυτό τον τρόπο τους δίδεται η δυνατότητα να εφοδιάζουν τους πελάτες τους, εφόσον αυτοί το ζητήσουν, με ηλεκτρική ενέργεια που θα προέρχεται από υδροηλεκτρικές πηγές. Με αυτή τη δέσμευση αυξάνεται η ρευστότητα, γεγονός που διευκολύνει τόσο την είσοδο στην αγορά όσο και την αύξηση των μεριδίων αγοράς των ανταγωνιστών των μερών της συγκέντρωσης. Όσον αφορά τη διευκόλυνση της αύξησης των μεριδίων αγοράς και τη διασφάλιση της προμήθειας

---

⁵¹ Η προθεσμία αυτής της δέσμευσης πρέπει να εκτιμάται σε συνδυασμό με τα νομοθετικά μέτρα που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη (103).

ηλεκτρικής ενέργειας, τα οφέλη της δέσμευσης αφορούν και τους ανταγωνιστές που ήδη δραστηριοποιούνται στην αγορά του εφοδιασμού των μικρών πελατών, Unsere Wasserkraft και MyElectric.⁵²

ΣΤ. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΣΗΣ

(153) Με τις δεσμεύσεις που αφορούν την παροχή ενέργειας εξισορρόπησης διευκολύνεται η πρόσβαση σε ενέργεια εξισορρόπησης των τρίτων προμηθευτών και, ιδίως, των νεοεισερχόμενων στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας ανταγωνιστών. Αφενός, διότι ενισχύεται η θέση της KELAG ως εναλλακτικού προμηθευτή ενέργειας εξισορρόπησης στη ζώνη εξισορρόπησης «Ανατολή», χάρη στη δυνατότητα που της παρέχεται να καταγγείλει με συμφέροντες οικονομικά όρους τη σύμβαση αποθήκευσης που έχει συνάψει με την Verbund. Αφετέρου, διότι με την περιορισμένης διάρκειας ρύθμιση για την επιβολή ανώτατων ορίων στις τιμές («Price Cap») περιορίζεται, σε ό,τι αφορά την ενέργεια εξισορρόπησης που παρέχεται από την Verbund / EnergieAllianz, για τη μεταβατική περίοδο μέχρι την πλήρη ανάπτυξη του ανταγωνισμού στις αυστριακές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, ο κοστολογικός κίνδυνος όσων χρειάζονται ενέργεια εξισορρόπησης. Επιπλέον, το άνοιγμα της ζώνης εξισορρόπησης «Ανατολή» προς το Τιρόλο και τη Γερμανία, στο οποίο δεσμεύτηκαν ότι, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους, θα συμβάλλουν τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση, θα οδηγήσει μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα σε αποτελεσματικότερο ανταγωνισμό στον τομέα της παροχής ενέργειας εξισορρόπησης.

(154) Το μέρος των αναληφθέντων δεσμεύσεων που αφορά την ενέργεια εξισορρόπησης συμφωνήθηκε από τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση με τον αυστριακή ρυθμιστική αρχή E-Control. Προβλέπεται ότι η τήρηση των σχετικών δεσμεύσεων θα παρακολουθείται από την E-Control ως εμπιστευματοδόχου της Επιτροπής. Η E-Control δήλωσε ενώπιον της Επιτροπής ότι αυτές οι δεσμεύσεις επαρκούν για την επίλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού που διαπιστώνονται στον τομέα της ενέργειας εξισορρόπησης.

(155) Με αυτό τον τρόπο, χάρη στη διευκόλυνση της πρόσβασης, ιδίως, νεοεισερχόμενων στην αγορά παροχής ενέργειας εξισορρόπησης της ζώνης εξισορρόπησης «Ανατολή» ανταγωνιστών, απαλείφεται ή μειώνεται ένα εμπόδιο εισόδου στην αγορά, που, σύμφωνα με τις έρευνες της Επιτροπής, είναι ουσιαστικό. Αυτό θα διευκολύνει μελλοντικά τους εν δυνάμει ανταγωνιστές εντός και εκτός της Αυστρίας να δραστηριοποιηθούν ως ανταγωνιστές της Verbund / EnergieAllianz στις αυστριακές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

Z. ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

(156) Οι υπόλοιπες δεσμεύσεις που προτάθηκαν από τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση – διεύρυνση του ενδοαυστριακού δικτύου και των αγωγών σύνδεσης με την Ιταλία και τη Σλοβενία, ιδιαίτερο δικαίωμα καταγγελίας για τους μεγάλους πελάτες της Verbund που ήρθαν στην E&S Neu, ταχύτερη εφαρμογή των κανόνων για την αποδεσμοποίηση της τροποποιημένης οδηγίας για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας – δεν είναι ικανές, αυτές καθ' εαυτές, να επηρεάσουν σε διαρθρωτικό επίπεδο τις συνθήκες ανταγωνισμού που θα δημιουργηθούν με τη συγκέντρωση. Εξάλλου, η υλοποίηση

---

⁵² Η προθεσμία αυτής της δέσμευσης πρέπει να εκτιμάται σε συνδυασμό με τα νομοθετικά μέτρα που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη (103).

ορισμένων από αυτές δεν εξαρτάται μόνο από τη βούληση των μερών, αλλά είτε απαιτούν και τη σύμπραξη τρίτων (άδειες από τις αρχές, σύμφωνη γνώμη αλλοδαπών διαχειριστών δικτύου μεταφοράς, μεταφορά στην εθνική νομοθεσία και εφαρμογή της τροποποιημένης οδηγίας για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τις αρμόδιες αυστριακές υπηρεσίες) είτε, απλώς και μόνο, αντιστοιχούν στην εκπλήρωση (μελλοντικών) νομικών υποχρεώσεων. Ωστόσο, και αυτές θα συμβάλλουν ώστε τα εμπόδια πρόσβασης στην αγορά που σήμερα υφίστανται σταδιακά να καταργηθούν και μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα να επιτευχθεί η ολοκλήρωση των αυστριακών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας με τις σχετικές γεωγραφικές αγορές που βρίσκονται πέρα από τα σύνορα της χώρας. Με αυτό τον τρόπο, οι εν λόγω δεσμεύσεις συμπεριφοράς των μερών μπορούν να συμβάλλουν ώστε οι υπόλοιπες υποχρεώσεις τους, που αξιολογήθηκαν ανωτέρω, ιδίως αυτές που είναι διαρθρωτικής φύσης, να επιτύχουν πλήρως την αποκατάσταση ενός αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Έτσι, μολονότι δεν αποτελούν προϋποθέσεις για την έγκριση της συγκέντρωσης, συμβάλλουν ώστε οι αναληφθείσες συνολικά δεσμεύσεις να άρουν ουσιαστικά τις διατυπωθείσες επιφυλάξεις της Επιτροπής σχετικά με τον ανταγωνισμό.

H. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

(157) Με την εκποίηση των συμμετοχών της Verbund στην APC καταργούνται ουσιαστικά οι άμεσες αλληλεπικαλύψεις των μεριδίων αγοράς της Verbund και της EnergieAllianz στη σχετική αγορά του εφοδιασμού μεγάλων τελικών πελατών. Με την εκποίηση της APC σε κάποιο ανεξάρτητο τρίτο μέρος, παρέχεται, ταυτοχρόνως, η δυνατότητα σε κάποιον νεοεισερχόμενο στην αγορά, π.χ. σε κάποια επιχείρηση με σημαντική δραστηριότητα σε αγορές διανομής ηλεκτρικής ενέργειας εκτός Αυστρίας, να δραστηριοποιηθεί για πρώτη φορά ως ενεργός ανταγωνιστής στην αυστριακή αγορά εφοδιασμού μεγάλων πελατών. Δεδομένου ότι τα μέρη ανέλαβαν την υποχρέωση να μην προβούν στη συγκέντρωση προτού ολοκληρωθεί, με την έγκριση της Επιτροπής, η εκποίηση της APC, διασφαλίζεται πλήρως η αποτελεσματική υλοποίηση αυτής της δέσμευσης. Επιπλέον, κατά το αρχικό στάδιο του ανοίγματος της αγοράς και μέχρι την πλήρη απελευθέρωσή της⁵³, ενισχύεται η ανταγωνιστική θέση των STEWEAG-STEG και Salzburg AG, χάρη στην προσωρινή αδρανοποίηση των δεσμών τους με την Verbund και την Energie OÖ. Οι κάθετες συνέπειες της συγκέντρωσης που προκύπτουν από την ενοποίηση των εξαιρετικά μεγάλων δυνατοτήτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Verbund με τη θέση της EnergieAllianz ως κορυφαίου προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας στην Αυστρία, αντισταθμίζεται, εν μέρει τουλάχιστον, από το γεγονός ότι παρέχεται στην APC και στους ανταγωνιστές στην αγορά του εφοδιασμού μικρών πελατών προμηθευτές επαρκούς ρευστότητας. Τα μέτρα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε ενέργεια εξισορρόπησης, καθώς και για το μεσοπρόθεσμο άνοιγμα των αυστριακών αγορών πέρα από τα σύνορα της χώρας συμβάλλουν, επίσης, στη μείωση των εμποδίων πρόσβασης στην αγορά και στην ενίσχυση του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές. Έτσι, ακόμη και εάν διατηρούνταν επιφυλάξεις σχετικά με τον ανταγωνισμό σε μια ενδεχόμενη αγορά εφοδιασμού περιφερειακών περαιτέρω διανομένων, αυτές αίρονται με τα μέτρα που δεσμεύτηκαν τα μέρη να λάβουν.

(158) Συνεπώς, η υλοποίηση της συνολικής δέσμης διαρθρωτικών και άλλων δεσμεύσεων που πρότειναν τα μέρη που μετέχουν στη συγκέντρωση θα έχει ως αποτέλεσμα η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση να μην οδηγήσει στη δημιουργία δεσποζουσών θέσεων

---

⁵³ Βλέπε σχετικά αιτιολογική σκέψη (103).

στις αγορές εφοδιασμού μικρών περαιτέρω διανομέων και μεγάλων τελικών αγοραστών με ηλεκτρική ενέργεια, ούτε στην ενίσχυση της δεσπόζουσας θέσης της EnergieAllianz στην αγορά εφοδιασμού μικρών πελατών της Αυστρίας.⁵⁴

IX. ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

(159) Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 εδάφιο 2 πρώτη περίοδος του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, η Επιτροπή μπορεί να συνοδεύσει την απόφασή της με όρους και υποχρεώσεις, για να εξασφαλισθεί ότι οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις θα τηρήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει έναντι της Επιτροπής, με σκοπό να καταστήσουν τη συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά.

(160) Μέτρα που οδηγούν σε διαρθρωτική μεταβολή της αγοράς είναι όροι, ενώ τα απαραίτητα προς τούτο μέτρα εφαρμογής αποτελούν υποχρεώσεις που επιβάλλονται στα ενδιαφερόμενα μέρη. Εάν δεν πληρούνται κάποιος όρος, ανακαλείται η απόφαση με την οποία η Επιτροπή κήρυξε τη συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά. Εάν τα μέρη παραβούν κάποιον από τους όρους που συνοδεύουν την απόφαση, η Επιτροπή δύναται να ανακαλέσει την απόφαση απαλλαγής βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 5, στοιχείο β) του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων. Εκτός τούτου, μπορούν να επιβληθούν πρόστιμα και χρηματικές ποινές σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο α) και το άρθρο 15, παράγραφος 2, στοιχείο α) του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων⁵⁵.

(161) Λαμβάνοντας υπόψη της την ανωτέρω βασική διάκριση, η Επιτροπή συνοδεύει την απόφασή της με τον όρο της πλήρους τήρησης των δεσμεύσεων, βάσει των οποίων τα μέρη υποχρεούνται:

- α) να εκποιήσουν τα μερίδιά τους στην APC σε ανεξάρτητο τρίτο μέρος που θα τυγχάνει της έγκρισης της Επιτροπής, να διασφαλίσουν ότι η APT θα προτείνει στην APC τη σύναψη σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας δυνάμει της οποίας η APC θα έχει το δικαίωμα να προμηθεύεται ετησίως 3 TWh και να μην προβούν στην κοινοποιηθείσα συγκέντρωση έως ότου ολοκληρωθεί η εκποίηση των μεριδίων τους στην APC (παράρτημα⁵⁶, παράγραφος A.1).
- β) μέσω της APT, να διαθέτουν μέχρι τις 30.6.2008, μέσω δημοπρασιών, ετήσια ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας 450 GWh, με τόπο παράδοσης το δίκτυο ύψιστης τάσης της Αυστρίας (παράρτημα, παράγραφος Γ) .
- γ) να μην υλοποιήσουν τη συγκέντρωση έως ότου λάβουν τις απαραίτητες άδειες από τα αρμόδια όργανα (παράρτημα, στο τέλος).

(162) Αυτές οι δεσμεύσεις έχουν ως στόχο τη διαρθρωτική μεταβολή της αγοράς. Τα υπόλοιπα μέρη της δήλωσης υποχρεώσεων και, ιδίως, οι λεπτομέρειες σχετικά με τη συνέχιση της λειτουργίας της APC και οι όροι της σύμβασης προμήθειας της APC με ηλεκτρική ενέργεια, το ζήτημα της μη άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου στην Steweag-Steg, το ζήτημα της εκχώρησης σε καταπιστευματοδόχο των μετοχικών

---

⁵⁴ Βλέπε ανακοίνωση για τα αποδεκτά διορθωτικά μέτρα, αιτιολογική σκέψη 30.

⁵⁵ Ανακοίνωση για τα αποδεκτά διορθωτικά μέτρα, αιτιολογική σκέψη 12.

⁵⁶ Βλέπε υποσημείωση 8.

δικαιωμάτων στην Salzburg AG, οι προϋποθέσεις των δημοπρασιών ηλεκτρικής ενέργειας, το ζήτημα της διασφάλισης συνθηκών έντονου ανταγωνισμού στην αγορά της ενέργειας εξισορρόπησης και το ζήτημα της παραχώρησης μονομερούς δικαιώματος πρόωρης καταγγελίας των συμβάσεων εφοδιασμού τους με ηλεκτρική ενέργεια στους νέους μεγάλους πελάτες της E&S Neu, αποτελούν υποχρεώσεις που στοχεύουν ουσιαστικά στο να διασφαλίσουν την επίτευξη των αποτελεσμάτων σε επίπεδο ανταγωνισμού των προαναφερθέντων όρων, δηλαδή την εφαρμογή των προαναφερθέντων όρων.

X. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(163) Για τους λόγους αυτούς και με την επιφύλαξη της πλήρους εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που ανέλαβαν τα μέρη, μπορεί να θεωρηθεί ότι η προταθείσα συγκέντρωση δεν δημιουργεί ούτε ενισχύει δεσπόζουσα θέση ως αποτέλεσμα της οποίας να παρακωλύεται σε σημαντικό βαθμό ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της. Η συγκέντρωση, συνεπώς, με την επιφύλαξη της πλήρους εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που περιέχονται στο παράρτημα, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2 και το άρθρο 8, παράγραφος 2 του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, καθώς και με το άρθρο 57 της συμφωνίας για τον EOX, πρέπει να κηρυχθεί συμβατή με την κοινή αγορά και τη συμφωνία για τον EOX.–

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση, με την οποία οι επιχειρήσεις Österreichische Elektrizitätswirtschafts-Aktiengesellschaft, EVN AG, Wien Energie GmbH, Energie AG Oberösterreich, Burgenländische Elektrizitätswirtschafts-Aktiengesellschaft και Linz AG für Energie, Telekommunikation, Verkehr und Kommunale Dienste αποκτούν, με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, κοινό έλεγχο των επιχειρήσεων E&S GmbH και Verbund Austrian Power Trading AG, κηρύσσεται συμβατή με την κοινή αγορά και τη συμφωνία για τον EOX.

Άρθρο 2

Το άρθρο 1 ισχύει υπό τον όρο ότι θα τηρηθούν στο ακέραιο οι δεσμεύσεις που ανέλαβαν οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 στην παράγραφο Α 1 εδάφια 1, 4 και 6, στην παράγραφο Γ εδάφιο 1 και στο τελευταίο εδάφιο της σελίδας 6 του παραρτήματος.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση εκδίδεται με την υποχρέωση της πλήρους τήρησης των λοιπών δεσμεύσεων που ανέλαβαν, σύμφωνα με το παράρτημα, οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1, με την εξαίρεση αυτών που αναφέρονται στις παραγράφους Α 2, Α 3, Β και ΣΤ.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις:

Burgenländische Elektrizitätswirtschafts-AG

Kasernenstraße 9
A-7000 Eisenstadt

Energie AG Oberösterreich

Böhmerwaldstraße 3
A-4021 Linz

EVN AG

EVN Platz
A-2344 Maria Enzersdorf

Linz AG für Energie, Telekommunikation, Verkehr und Kommunale Dienste

Fichtenstr. 7
A-4021 Linz

Österreichische Elektrizitätswirtschafts-AG

Am Hof 6a
A-1010 Βιέννη

Wien Energie GmbH
Schottenring 30
A-1010 Βιέννη

Βρυξέλλες, 11/06/2003

Για την Επιτροπή
Mario MONTI
Μέλος της Επιτροπής